БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

19-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 108 (4567).

2 ИЮНЬ ЖУМА 1972 ЙИЛ

Баҳоси 2 тийин.

БЕШ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИГА

Керамика комбинати республикамиз «кочегарка»си Ангреннинг ёш корхоналаридан ҳисобланади. Унинг ишга тушганига бир неча йилгина бўлди. Комбинатнинг аҳил ва иноқ коллективи ишлаб чиқариш қувватларидан фойдаланишни йилдан-йилга яхшиламоқда. Шу туфайли ҳам давлат планлари тўла ва ошиғи билан адо этилмоқда.

Керамикачиларнинг бу йилги иш кўрсаткичлари муттасил ортиб боряпти. Улар шу йилнинг тўрт ойлик маҳсулот реализация қилиш планини 107,3 процент қилиб бажардилар. Бу кўрсаткич ўтган йилнинг шу давридагига қараганда 42 процентдан ортиқроқдир. Тўрт ойда республикамиз қурилишлари учун қўшимча 269 минг сўмлик турли-туман пардозлаш материаллари етказиб берилди.

Корхонада меҳнат унумдорлиги плани ортмоқда. Ўтган тўрт ой мобайнида ҳар бир ишчи ҳисобига 1651 сўмлик маҳсулот тайёрланди. Бу пландагига нисбатан 17,9 процент кўпдир.

ЯШИЛ КВАДРАТЛАР

Ўрта Чирчиқ районидаги Терешкова номли колхознинг Ҳикматилла Қудратиллаев бошлиқ бригадаси аъзолари 181 гектар ерга чигит экишган эди. Пайкалларда ғўза барқ уриб ўсмоқда. Бригадада ҳар куни 8—10 гектар майдондаги ғўзага ишлов берилмоқда. О. Абдусаматов, С. Усмонов каби механизаторлар кунлик топшириқларини ортиғи билан адо этмоқдалар.

Бригада пахтакорлари гектаридан 32 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш ниятидалар.

М. ЙЎЛДОШЕВА.

ЧОРВА МАҲСУЛОТЛАРИ МЎЛ БЎЛСИН

Коммунистик партия ва Совет ҳукумати халқимизнинг фаровон турмуш кечириши учун доимо ғамхўрлик қилиб, барча тадбирларни ишга солмоқда ва амалга оширмоқда. КПСС XXIV съезди ва Марказий Комитет Пленумлари қарорларида халқ фаровонлигини янада яхшилаш, саноат ва деҳқончилик маҳсулотларини кўплаб ишлаб чиқариш асосида мамлакатимиз моддий ва маданий бойлигини ошириш — энг муҳим ва асосий вазифалардан қилиб қўйилмоқда.

Республикамиз, шу жумладан пойтахт областининг деҳқонлари, чорвадор ва ғаллакорлари, сабзавоткорлар эл дастурхонини турли-туман нознеъматлар билан бойитиш, турмушимизни янада яхшилаш йўлида ғайрат ва ташаббус кўрсатиб ишламоқдалар. Деҳқончилик маҳсулотларини, гўшт, сут, тухум, сабзавот, картошка ва донни йил сайин кўпроқ етиштириш ниятида ғайрат кўрсатмоқдалар ва ички имкониятларни ишга солмоқдалар.

Бу йил областимиз деҳқонлари ва чорвадорлари катта мажбурият олдилар. План ва мажбуриятлар районлар, колхоз ва совхозларнинг барча раҳбарлари ва меҳнаткашларига маълум ва равшан. Ҳамманинг диққат-эътибори юксак социалистик мажбурият ва белгиланган марраии эгаллашга қаратилган. Калинин, Оржоникидзе, Юқори Чирчиқ, Бўка ва бошқа районларнинг чорвадорлари гўшт, сут, тухум ва бошқа маҳсулотлар етиштиришни йил сайин кўпайтириш учун курашмоқдалар. Калинин районидаги «Октябрь 40 йиллиги» колхозининг чорвачиликни комплекс ва рентабель ривожлантириш соҳасида олиб бораётган ишлари барча хўжаликларга ибратлидир. Бу ерда ҳар йили сигирлардан кўплаб сут соғиб олинмоқда. Моллар туёғини кўпайтиришга алоҳида эътибор беριляпти. Чорвачилик комплекс ривожланмоқда. Шу райондаги «Ленин йўли», Ильич номли ва бошқа хўжаликларда ҳам чорвачилик маҳсулотларини, айниқса сут етиштиришни кўпайтириш, сигирларни, ғунажин ва бузоқларни парвариш қилиш, гўштга топширилаётган молларнинг юқори семизликда бўлишига эришиш, ем-хашакни кўпроқ жамғариш масалалари хўжалик раҳбарлари ва чорвадорларининг ҳамма вақт диққат-эътиборида бўлмоқда. Ильич номли колхознинг донгдор сут соғувчиси Умматова ҳар бир сигирдан 3600 литрдан ошириб сут соғиб олишга қарор қилди. У ваъдага вафо қилиб, ҳозирнинг ўзидаёқ белгилаган маррасидан ўзиб кетди. Бундай хўжаликлар ва илғор сут соғувчилар ҳамма районлар ва колхоз, совхозларда ҳам бор.

Шуни айтиш керакки, йил бошида областимиз чорвадорлари барча турлар юзасидан юксак мажбуриятлар олдилар. Бу йил пландан ташқари 11 минг тоннадан ортиқ сут етиштириш ва ҳар бир сигирдан 4 минг литрга етказиб сут соғиб олиш ва бошқа маҳсулотларни кўпроқ етиштиришга қарор қилдилар. Афсуски, кўпгина жойларда олинган мажбурият, ваъдалар ва белгиланган режаларга амал қилинмаётир. Натижада областимизнинг 65 хўжалигида сут ва бошқа маҳсулотлар етиштириш кўрсаткичлари ўтган йилгидан ҳам орқада қолмоқда. Барча имкониятлар мавжуд бўлган, ҳамма шароитлар яратиб берилган бир пайтда бу хўжаликларда сут ва бошқа маҳсулотлар камайиб кетаётганлиги, район, колхоз ва совхоз раҳбарлари бу ғоят муҳим иш билан етарли шуғулланмаётганлиги чидаб бўлмайдиган ҳолдир. Оҳангарон, Бўстонлиқ, Пискент ва Ўрта Чирчиқ районларида сут етиштириш, мол туёғини кўпайтириш, чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш ниҳоятда қониқарсиз бўлмоқда. Юқорида айтилган 65 хўжалик шу йилнинг тўрт ойи мобайнида ўтган йилга нисбатан қониқарсиз натижаларга эришдилар.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, область партия комитети бу ҳақда бир неча бор жиддий огоҳлантирган бўлсалар ҳам, афсуски, баъзи район ва хўжалик раҳбарлари жамоат чорвачилигини ривожлантириш билан яхши шуғулланмаяптилар. Чорва молларининг барча турларини кўпайтириш, маҳсулотни кўпроқ етиштириш, ем-хашак базасини мустаҳкамлаш юзасидан амалий тадбирлар кўрмаётирлар. Оҳангарон районидаги от заводи (директори И. Сулаймонов, партком секретари С. Медешев) сўнгги уч йил мобайнида чорвачиликни ривожлантиришнинг асосий турлари юзасидан белгиланган топшириқни бажармади. Оржоникидзе районидаги «Правда» колхозида (раиси Ў. Хожиев, партком секретари А. Қурбонов) сўнгги уч йил мобайнида моллар туёғи мутлақо камайиб кетган. Янгийўл районидаги «Қизил Октябрь» колхозида (раиси Ж. Очилов, партком секретари Т. Турдибоев) сигирлар сони, сут соғиб олиш йил сайин камайиб бормоқда. Бундай аҳволни Бўстонлиқ районидаги К. Маркс номли, «Қозоғистон ССР 30 йиллиги», Пискент районидаги Тельман номли, «Гулистон», Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли, «Северный маяк», Оққўрғон районидаги С. Сегизбоев номли совхоз, «Коммунизм» колхози, 4- «Оҳангарон» совхози, Бекобод районидаги «Ленинград», 1- «Далварзин» совхозлари ва колхозларида ҳам кўриш мумкин.

Юқорида келтирилган фактлар баъзи район, колхоз ва совхоз раҳбарлари, район ижроия комитетлари ва область бошқармаларининг чорвачиликни ривожлантириш ва чорва маҳсулотларини етиштиришдек ғоят муҳим масалалар билан чуқур ва атрофлича шуғулланмаётганликларини кўрсатади. Область партия комитетининг бўлиб ўтган бюро йиғилиши 1972 йилда чорвачилик маҳсулотлари, айниқса сут етиштиришни кўпайтириш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларнинг бажарилишини муҳокама қилди. Район партия, совет ташкилотлари, колхоз ва совхоз раҳбарларининг ҳисоби эшитилди. Ўрта Чирчиқ, Пискент, Бўстонлиқ, Оҳангарон районлари ва айрим колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари давлатга чорвачилик маҳсулотлари, айниқса сут сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларини, чорва моллари туёғини кўпайтириш ҳақида белгилаган планларини қониқарсиз бажараётганликлари алоҳида қайд қилинди ва уларга тегишли чоралар кўрилиб, жиддий огоҳлантирилди. Область партия комитетининг бюроси районлар, колхоз ва совхозларда чорвачиликни, чорва маҳсулотлари етиштириш, моллар туёғини кўпайтириш ва мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтириш юзасидан амалий тадбирлар белгилади.

Чорвачилик — қишлоқ хўжалигининг, халқ фаровонлиги ва маданий турмуши равнақининг асосий соҳаларидан бири. Элимизни гўшт, сут ёғ, тухум ва бошқа маҳсулотлар билан мўл-кўл таъмин этиш — қишлоқ хўжалиги меҳнаткашларининг, маҳаллий партия, совет ва хўжалик ташкилотларининг жанговар вазифасидир. Шундай экан, бу ғоят муҳим соҳа билан ҳамиша, кечаю-кундуз, бутун йил бўйи жиддий шуғулланмоғимиз лозим. Моллар туёғини ошириш, серсут сигирларни кўпайтириш, подадаги молларнинг 40 процентини соғин сигирлар бўлишига эришиш, чорвадорлар ҳақида ҳамиша ғамхўрлик қилиш, меҳнатни ташкил этиш ва ҳақ тўлашни оқилона олиб бориш, маданий-маиший ишларни яхшилаш, энг илғор сут соғувчилар ва чорвадорларнинг тажрибаларини оммалаштириш, чорвачилик кадрларини танлаш ва улар ҳақида ғамхўрлик қилиш ғоят муҳим масаладир. Баъзи жойларда чорвачилик ишларига бу соҳада тажриба ва малака орттирмаган одамлар тайинланмоқда. Ёки бўлмаса фавқулодда кишилар ишламоқда. Бу аҳволга мутлақо чек қўйишимиз керак. Чорвачиликни севган, унинг қадрига етган, паст-баландига тушунган жонкуяр, ташкилотчи, халқ ва давлат иши учун хизмат қилишни асосий мақсад қилиб олган кадрлар бу соҳада ишласин.

Тарихий воқеалар нишонланадиган бу йил чорвадорларимиз ҳам бошқа соҳаларнинг меҳнаткашлари сингари янада ғайрат ва ташаббус кўрсатишлари, олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажариш учун курашишлари лозим. Чорвачиликни ривожлантириш, унинг маҳсулдорлигини ошириш ҳаммамизнинг — партия, совет, хўжалик ташкилотлари, колхоз ва совхозлар ҳамда барча чорвадорларнинг ғоят муҳим ва жанговар ишидир.

МУҲИМ ҚАДАМ

Биз паррандабоқарларга ижодий меҳнат қилиб кўнгилли дам олишимиз учун барча қулайликлар яратиб беріляпти. Паррандачилар қишлоғи қисқа вақт ичида таниб бўлмас даражада ўсди, юксалди. Буларнинг ҳаммаси партия ва ҳукуматимизнинг совет кишиларига қилаётган оталарча ғамхўрлигининг ёрқин намунасидир.

Биз тинчлик, Ватанимизнинг янада гуллаб-яшнаши йўлида астойдил ишлаяпмиз. Қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини тобора кўпайтирмоқдамиз. Гўшт, сут етиштиришда эришаётган ютуқлар чакки эмас. Шундай қувончли дамларда совхозимиз коллективи СССР ва АҚШ билан бўлган музокараларнинг муваффақиятли тамомланганлигини ва икки буюк давлат ўртасида муҳим масала юзасидан бир қанча битимлар имзоланганлиги ҳақидаги хабарни эшитиб, беҳад хурсанд бўлдик.

А. ЎРМОНОВ,
Оржоникидзе районидаги «Химик» совхозининг директори.

ТИНЧЛИК, ОСОЙИШТАЛИК ЙЎЛИДА

Совет Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасидаги ўзаро муносабатларнинг асослари имзоланди. Стратегик ҳужум қуролларини чеклаш соҳасидаги баъзи тадбирлар тўғрисида Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи билан Америка Қўшма Штатлари ўртасида муваққат битимга имзо чекилди.

Булар шубҳасиз дунёдаги энг буюк икки давлатнинг тинчлик, осойишталик учун истакларини, ҳал бўлмаган проблемаларни музокаралар йўли билан ҳал қилиш мумкинлигини кўрсатади. Бу фактлар қуролланиш пойгасини тўхтатиш, тинчлик-осойишталик йўлида қўйилган катта қадамдир. Бу факт КПСС XXIV съезди белгилаб берган йўлни партия ва ҳукуматимиз оғишмай амалга ошириш учун курашаётганини яққол кўрсатади. Биз партия ва ҳукуматимизнинг тинчлик йўлида олиб бораётган сиёсатини зўр мамнуният билан қўллаб-қувватлаймиз.

Ражаб ЮСУПОВ,
Бекобод район ишлаб чиқариш бошқармасининг бош агрономи.

СССР 50 — ШОНЛИ ЮБИЛЕЙНИ МУНОСИБ КУТИБ ОЛАМИЗ

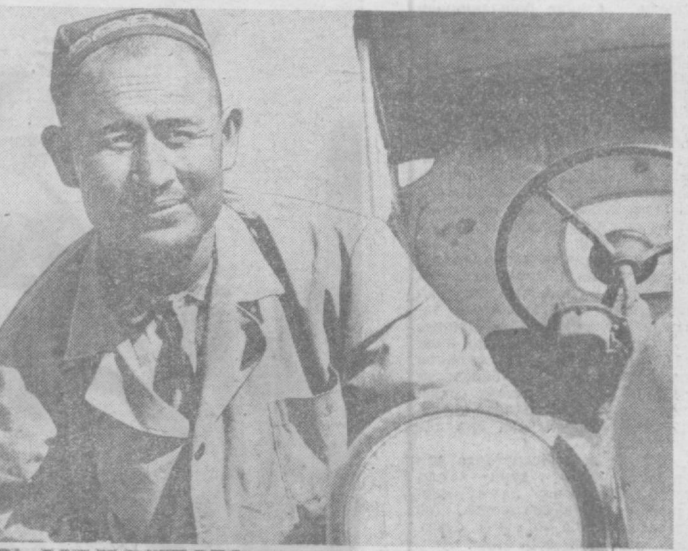

БЕКОБОД районидаги 2-«Далварзин» совхозининг далаларида ўнлаб тракторлар ишлаб турибди. Механизаторлар СССР ташкил этилган куннинг 50 йиллиги шарафига бошланган мусобақада фаол қатнашиб, ғўза парваришини намунали ўтказишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшмоқдалар. Совхоз механизаторлари ғўза культивациясини чуқур ўтказиш билан бирга ғўзани вақтида минерал ўғитлар билан озиқлантирмоқдалар. Мусобақа асосида ишлаётган тракторчилар кундалик нормаларини 1,5 бараварга етказиб адо этмоқдалар.

Совхознинг 3-бўлимида ҳам ғўзага ишлов бериш илғор агротехника қоидалари асосида олиб бориляпти. Шу сабабли, кўчатлар тез ривожланиб, шонага киряпти. Суратда: совхознинг илғор механизатори А. Қаршиев.

* *

Янгийўл районидаги «Интернационал» колхозида мўл ҳосил етиштириш учун кураш қизғин давом эттирилмоқда. Барча майдонларда ғўзалар сифатли парвариш қилинаётир. К. Алисултонов бошлиқ бригада аъзолари бу йил 40 центнердан ҳосил етиштиришга сўз берганлар. Суратда: звено бошлиғи Мирза Давришов ғўзаларни парвариш қилаётир.

А. Абалян фотоси.

БОЛГАР ДЎСТЛАРНИНГ МИННАТДОРЧИЛИГИ

Совет ва болгар халқларининг дўстлиги чинакам қардошларча дўстликдир. Бу дўстлик Болгария Хасково округи ва Тошкент области меҳнаткашларининг ўзаро мустаҳкам алоқаларида ҳам ёрқин намоён бўлмоқда. Хасководик дўстлар тез-тез Тошкент областига келиб турадилар. Тошкентликлар ҳам хасководикларнинг қадрдон меҳмонлари бўлиб ҳисобланадилар. Маданият соҳасида ҳам болгар ва совет дўстларнинг ўзаро алоқалари мустаҳкамланиб бормоқда. 1971 йилда Тошкент области ҳаваскорлик тўгараги қатнашчиларидан бир группаси Хасково округида бўлди. Ўша йили Болгария халқ талантлари жавоб визити билан Тошкент областига келдилар.

Тошкент области ва Хасково округи меҳнаткашларининг дўстлик тарихи яна бир ёрқин саҳифа билан бойиди. Дўстларимизнинг илтимосига биноан Хасково округи театри саҳнасида Ҳамза Ҳакимзоданинг «Бой ила хизматчи» спектакли болгар тилида қўйилди. Спектаклнинг костюмлари республика театр жамияти томонидан тайёрланди ва Хасково округлик дўстларга совға қилиб юборилди. Спектаклни ўзбек саҳнасининг ажойиб устаси, СССР халқ артисти Олим Хўжаев саҳнага қўйди «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари бу спектаклнинг болгар тилида қўйилганлиги ҳақида хабар бердилар. Ана шу муносабат билан Болгария Коммунистик партияси Хасково округ комитетининг биринчи секретари Г. Корцановдан хат олинди.

Ўзбекистон КП область комитетига, Тошкент, Ўзбекистон ССР.

Қадрли ўртоқлар! Болгария Коммунистик партияси округ комитети бюроси ва ўз номимдан сизларга ўзбек халқининг улуғ шоири ва драматурги Ҳамза Ҳакимзоданинг «Бой ила хизматчи» пьесасини қўйишда ёрдам берганликларингиз учун миннатдорчилик билдираман. Бу спектакль СССР халқ артисти Олим Хўжаев томонидан Хасково драматик театри саҳнасида қўйилди.

Бу спектакль катта муваффақият билан ўйналмоқда. Спектакль болгар ва совет халқларининг дўстлигини намойиш қилувчи ажойиб воқеага айланди. Бу ажойиб ўзбек классик пьесасининг саҳнамизда қўйилишини улуғ совет халқининг бизга кўрсатаётган катта ва беғараз ёрдами, Хасково округи ва Тошкент области меҳнаткашлари ўртасидаги қардошларча дўстлик алоқаларининг янги кўриниши деб биламиз.

Театр санъати соҳасидаги бу дастлабки ҳамкорлик ана шу спектаклни болгар тилида саҳнага қўйган Хасково драматик театри ижодий коллективидагина эмас, балки асарнинг ғоявий ва социал йўналишини чуқур ҳис қилаётган томошабинларимизда ҳам катта таассурот қолдирмоқда.

Биз Ўзбекистон КП Тошкент область комитети орқали СССР халқ артисти Олим Хўжаев ва рассом Георгий Робертович Бримга уларнинг ажойиб санъатлари, театр ишига садоқатлари учун катта миннатдорчилигимизни билдирамиз. Улар чуқур ҳаяжонга солувчи спектакль яратдилар. Бу спектаклга ажойиб саҳна безаги берилди, музикаси ҳам ғоят гўзалдир. Улар театр санъатига садоқат билан хизмат қилиш ва меҳнатсеварлик намуналарини, камтарлик ва одамийлик намуналарини кўрсатдилар ва театр коллективида чуқур таассурот қолдирдилар, улардан ҳар қанча намуна олсак, эргашсак арзийди.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетидаги қадрли ўртоқлар, биз Сизларга ҳам дўстона ҳамкорлик ва ҳис-туйғуларимизни яхши тушуниб етганликларингиз, театр арбоблари ўртасида ўзаро алоқаларни ўрнатишда ёрдам берганликларингиз, «Бой ила хизматчи» спектаклига юборилган костюмлар учун миннатдорчилик билдирамиз. Болгар халқи билан ўзбек халқи ўртасидаги дўстона ҳамкорлик, дўстона алоқалар яна ҳам мустаҳкамланаверсин. Бу алоқалар ҳар бир соҳада хоҳ сиёсий, хоҳ хўжалик, хоҳ маданий соҳада бўлмасин ва умумий мақсад—коммунизм қуриш йўлидаги ишларимизда янги-янги маънолар касб этаверсин.

Г. КОРЦАНОВ,
Болгария Коммунистик партияси округ комитетининг биринчи секретари. Хасково шаҳри. Болгария Халқ Республикаси.

ПИЧАН ЎРИШНИ ТЕЗЛАШТИРАЙЛИК

Бу йил ҳақиқий ем-хашак йили бўлди. Кейинги кунлардаги ёмғирлар табиий пичанзорларда ўтнинг қийғос ўсишига имкон берди. Агар хўжаликлар пичан ўримини пухта ташкил қилсалар, икки-уч йилга етадиган ем-хашак жамғаришлари мумкин.

Областдаги кўпгина хўжаликлар пичан ўриш мавсумига катта тайёргарлик кўрдилар Ем-хашак тайёрлаш бригадалари экинларни парвариш қилишни асло бўшаштирмаган ҳолда ҳаммалари якдиллик билан пичан ўримига чиқадилар. Пичан ўриш техникаси олдиндан тахт қилиб қўйилади, ўроқчиларга қулай иш шароити яратилади, уларга ишбай-мукофотлаш тарқасида иш ҳақи тўланади.

Пичан ўримида алоҳида эътибор талаб қиладиган соҳа — бу табиий ўтлардаги озуқа моддаларини нобуд қилмаслик, уни ўз вақтида йиғиб ғарамлашдир. Агар ўрим кечикса, ўт таркибидаги қимматли моддалар нобуд бўлиб кетади. Маълумки, дуккакли ўтларнинг ғунчалаши ва гуллай бошлаши 8—10 кун, бошоқли ўтларники — 10—12 кун давом этади. Бу ўтлар худди шу давр ичида ўриб ғарамланиши керак. Гуллагандан кейин ўриб ғарамланган ўтлар таркибида чорва моллар ҳазм қилиши қийин бўлган клетчаткалар кўпайиб кетади. Оқсил, витамин ва бошқа микроэлементлар эса 1:5—2 марта камаяди.

Ўрилган пичанни ўз муддатида ғарамлаш ҳам аҳамиятга эгадир. Майда ва нотўғри ғарамланган пичанлар ёмон сақланади, улар қуёш нурлари таъсирида таркибидаги витамин ва бошқа моддалар емирилиб кетади. Шунинг учун ўрилган пичанларни қисқа муддат ичида йиғиб олиш, ташиш ва ғарамлаш учун хўжаликдаги барча техникани сафарбар қилиш керак. Ҳозир бу ишларнинг ҳаммасини механизмлар воситасида тўлиқ бажариш мумкин.

Хўжалик раҳбарлари йўл ва канал бўйларидаги, экинзорлар четидаги табиий ўтларни ҳам ўриб олишга эътибор беришлари лозим. Бу тадбир экинзорларда бегона ўтларнинг кўпаймаслигига ҳам имкон беради.

Табиий ўтлардан мўл пичан жамғаришни йўлга қўйиш билан бирга, беда, маккажўхори ва бошқа ем-хашак экинлари парваришини ҳам кучайтириш, жумладан, суғориладиган ерлардаги бедани 4—5 марта, баҳорикор майдонлардаги бедани эса камида 2 марта ўриб олишга эришиш лозим.

Шуни айтиб ўтиш керакки, экиб етиштириладиган ем-хашак миқдори мавжуд чорва моллар талабидан ҳамон орқада қолмоқда. Бунинг сабаби бу экинлардан юқори ҳосил олишга етарли эътибор берилмаслиги, уни йиғиб олиш, ташиш, ғарамлаш ва сақлаш вақтида нобудгарчиликка йўл қўйилишидадир: кўпинча: бошоқли экинлар ҳосили йиғиб олингандан кейин сомон ва похол йиғиб ғарам қилинмайди.

Мўл-кўл ем-хашак жамғаришда ҳам, қишлоқ хўжалигидаги бошқа ишлар қаби, меҳнаткаш ҳақида чинакам ғамхўрлик қилмасдан туриб, ишнинг муваффақиятли чиқишини таъминлаб бўлмайди. Ўримда ишловчи ҳар бир механизатор, ишчи ва колхозчи меҳнатга ҳақ тўлаш системаси ва моддий рағбатлантириш тадбирларини яхши билиши керак. Иссиқ овқат тайёрлаш учун кўчма ошхоналар, автолавкалар, медицина пункти ўроқчилар хизматида бўлсин.

В. УРИЦКИЙ.

ҲАМ КАНОП, ҲАМ ПАХТА

Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» колхозининг коммунист Яхшибой ака Мироқилов раҳбарлик қилаётган бригада аъзолари СССР ташкил топган куннинг 50 йиллик тўйини муносиб кутиб олиш учун астойдил меҳнат қилишяпти.

— Биз,— дейди Яхшибой ака,— бу йил 68 гектар ерда пахта, 65 гектар ерда каноп етиштирмоқдамиз. Пахтадан 38 центнердан, каноплан 215 центнердан ҳосил кўтарамиз. «Оқ олтин»нинг қарийб 80 процентини «пўлат от» бункеридан тўкамиз.

Дарҳақиқат, бригадада иш қизғин. Ғўза ва каноп қатор ораларига ишлов берилмоқда. Бу ишда механизаторлардан Абдиқул Қодирқулов ва Майлибой Саменовлар алоҳида ғайрат кўрсатиб, меҳнат қилишяпти.

Э. ИСМАТИЛЛАЕВ.

ШИЙПОНДА СУҲБАТ

Сиёсий ахборотчи Аҳрор Исмоилов 8-бригадада дала шийпонига етиб келганида колхозчилар тушлик қилиб бўлишганди. 35 колхозчининг ҳаммаси шу ерда. Улар хурсанд: бригадалараро текширувга якун ясалиб, бу бригадага колхоз правлениеси ва партия ташкилотининг кўчма Қизил байроғини беришга қарор қилинган эди.

Сиёсий ахборотчининг бугунги суҳбати бригада олдида турган вазифаларга бағишланди:

— Ҳаммамизга маълумки, бу йил Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ташкил этилганига ярим аср тўлади. Юбилей шарафига қўшимча мажбуриятлар олиб ишлаётган колхозлар, совхозлар, корхоналар сафи кун сайин ортиб боряпти. Колхозимиз сабзавоткорлари бу йил эл дастурхонига 5227 тонна сабзавот, 1400 тонна картошка, кўплаб узум, мева, гўшт, сут етказиб бериш мақсадида фидокорона меҳнат қилишяпти. Бу катта хирмонга сизлар ҳам муносиб улуш қўшишингиз керак: 930 тонна сабзавот ва картошка ҳосили йиғиб олишингиз лозим. Тошкент шаҳри аҳолисига дастлабки ўнлаб тонна маҳсулот жўнатилди. 11 гектар майдондаги картошка парвариши ҳам кўнгилдагидек. Яна бир марта комплекс ишловдан чиқарилса 160 тонна эртаги картошка эл дастурхонига инъом этилади. Карам, пиёз, саримсоққа ишлов беришда ҳам қўлга киритилаётган ютуқларингиз мақтовга лойиқ. Мана шу муваффақиятларингиз учун колхоз кўчма Қизил байроғини қўлга киритдингиз. Янада ҳалол меҳнат қилинса, келгуси ойда ҳам байроқ сизларнинг қўлингизда қолиши мумкин...

Ҳар куни тушликдан сўнг сиёсий ахборотчи Аҳрор Исмоилов колхозчиларга дунё янгиликларидан сўзлаб беради. Сиёсий ахборотчи ўз устида ишлаши, матбуот янгиликларини қунт билан ўрганиб бориши туфайли тингловчилар эътиборини қозонмоқда. У ҳар гал суҳбати охирида колхозчиларни қизиқтирган саволларга жавоблар беради.

Совет Иттифоқининг қардош социализм мамлакатлари билан дўстона алоқаларини колхозчиларга конкрет фактлар билан тушунтириб бериш катта тайёргарлик талаб қилади. Буни чуқур ҳис қилган коммунист Аҳрор Исмоилов Болгария Халқ Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Чехословакия Социалистик Республикаси каби қатор мамлакатлар экономикаси ва тараққиётини такомиллаштиришда СССРнинг роли қандай эканлигини ўрганяпти. Бунда сиёсий ахборотчига КПСС XXIV съезди ҳужжатлари асосий йўлланма бўлмоқда.

Бригада бошлиғи Н. Эшонов, агитатор А. Абдулҳақов ўртоқлар ҳам сиёсий агитацияни кучайтиришда А. Исмоиловга яқиндан ёрдам беришмоқда. Ҳар куни «Молния» чиқарилиб, бригадада норманинг қандай бажарилаётганлиги маълум қилинади. Ҳафтада икки марта чиқариладиган «Жанговар варақа»да илғор тажрибалар оммалаштирилади. Сабзавоткорларга фойдали маслаҳатлар бериб борилади.

Охунбобоев номли колхоз партия комитети 12 та далачилик бригадасининг ҳаммасида дала шийпонлари ташкил этиб, бу ерни колхозчиларнинг маданий дам олиш масканига айлантирган. Ҳар бир бригадада тушда иссиқ овқат тайёрланади. Тушликдан кейин колхозчилар мириқиб ҳордиқ чиқаришади. Дала шийпонларига кундалик газеталар ва журналларнинг янги сонлари келиб туради.

— Биз, — дейди колхоз партковининг секретари Ҳ. Ҳакимов, — СССРнинг 50 йиллиги олдидан дала шийпонлари халқлар дўстлиги кечалари ўтказишни планлаштирганмиз. Бунда 36 кишини ўз сафига бирлаштирган «Билим» жамияти бошланғич ташкилоти ва комсомол ташкилоти активлик кўрсатади. Колхоз бадиий ҳаваскорлари ҳам бу тантаналарга катта тараддуд кўрмоқдалар.

...Калинин районидаги Охунбобоев номли колхоз дала шийпонларида суҳбат давом этмоқда. Йўлдош Ғаффоров, Абдурашид Абдурасулов, Абдужалил Абдужабборов, Ҳакима Нуриддинова, Иброҳим Эргашев каби сиёсий ахборотчилар, Мурод Халилов, Эргаш Собиров каби агитаторларнинг суҳбатларидан колхозчилар мамнун бўлмоқдалар.

А. ҚУРБОНОВ.

САРАТОНГА СОВҒА

Тошкентдаги минерал сув заводи ёзнинг бошланишини минерал сув қуядиган иккита янги автомат линияни ишга тушириш билан кутиб олди. Бу линиялар соатига ўн икки минг шиша «Тошкент суви» қуйиб беради.

Энди корхонадаги автомат линиялар бештага етди. Улар бу йил 40 миллион шиша минерал сув қуйиб бериб, ишлаб чиқариш ҳажмини салкам икки баравар кўпайтиради. «Тошкент минерал суви» ҳаммага манзур бўлиб қолган.

Тошкент шиша идишлар заводида бу йил қуришга киришиладиган яна бир минерал сув қуйиш цехи аҳолининг талабини тўла-тўкис қондиришга қаратилган. Бу цех ҳар йили магазинларга 15—16 миллион шиша сув етказиб берадиган бўлади. Ҳозир Тошкент областида йилига 40 миллион шиша сув чиқарадиган яна бир цех қурилмоқда.

Эндиликда Ўзбекистонда минерал сувнинг уч тури — «Тошкент», «Фарғона» ва «Самарқанд» суви чиқарилмоқда. Тез орада «Бухоро минерал суви» ҳам чиқарила бошлайди. Келгуси йилда Бухородаги пиво заводи шу сувни чиқаришга ҳозирлик кўрмоқда. Бу йил республикада минерал сув ишлаб чиқариш 69 миллион шишага етказилади. Беш йилликнинг охирига бориб, бевосита минерал сув чашмалари районларида — Наманган, Фарғона ва Самарқанд областларида яна учта янги завод ишга туширилиб, минерал сув чиқариш деярли икки баравар кўпайтирилади.

В. ШЕВЦОВ.
ЎзТАГ мухбири.

ИСТЕЪДОДЛИ ТАЛАНТЛАР

Студентлар бадиий ҳаваскорлик коллективларининг СССР ташкил топган куннинг 50 йиллигига бағишланган республика кўриги тамом бўлди. Бўш вақтларини санъатга бағишлаган неча юзлаб моҳир ашулачилар, музикачилар, раққосалар ўн кун мобайнида ўзларининг ижрочилик маҳоратини намойиш қилдилар. Кўрикнинг якунловчи қисми бир вақт ичида уч шаҳарда — Тошкент, Самарқанд ва Андижонда ўтказилди.

Қорақалпоғистондаги Т. Г. Шевченко номли педагогика институтининг бадиий ҳаваскорлар коллективи жуда яхши ижро этганлиги учун биринчи ўрин ва биринчи мукофотни олди. Шу олий ўқув юртида студентларнинг капелласи, музика асбоблари ансамбли ва рақс коллективи қурувчилар, шоликорлар, пахтакорлар ва балиқчилар орасида тез-тез концерт бериб турибди. Улар ўзларининг концерт программаларини Киев педагогика институтининг программалари билан айрибошламоқдалар.

Иккинчи ўрин Фарғона педагогика институтининг бадиий ҳаваскорлар коллективига, учинчи ўрин Тошкент медицина институтининг бадиий ҳаваскорлар коллективига берилди.

(ЎзТАГ).

ЧИРЧИҚ электрохимия комбинати коллективи СССР 50 йиллиги шарафига меҳнат вахтасида туриб ишламоқда. Кимёгарлар зиммаларига юксак социалистик мажбурият олишган. Қишлоқ хўжалигига кўплаб сифатли минерал ўғитлар етказиб беришда корхона лабораторияси ходимлари катта иш олиб бормоқдалар. Розия Буркеева шижоат билан меҳнат қилаётган ана шундай лаборантларнинг бири. Суратда: Розия Буркеева иш устида.

МАКТАБЛАРДА имтиҳонлар давом этмоқда. Бу йил жуда кўп ёшлар ўрта мактабларни битириб, ишлаб чиқаришга ва олий ўқув юртларига йўл оладилар. Тошкентнинг Киров районидаги 20-ўрта мактабни ҳам яқинда анчагина ўқувчи битириб чиқади. Суратда: 10-синфда етуклик аттестати учун имтиҳон топшириш пайти.

И. Глауберзон ва В. Сироткин фотолари.

Ҳар бир қишлоқда кинотеатр бўлсин

КПСС XXIV съездида айниқса қишлоқ жойларида маданий қурилишни янада кенгайтириш масаласига катта эътибор берилди. Съездда ҳар бир қишлоқда маданий-маиший объектлар қуришни турмуш маданиятини бутун чоралар билан ошириш зарурлиги алоҳида уқтирилди.

Ана шу муҳим ишларни ҳал қилишда кинонинг аҳамияти каттадир. Маълумки, кино санъати совет кишилари томонидан энг оммавий санъат сифатида қадрланади. Чунки кишиларнинг қалби ва ақлига таъсир этиш кенг оммани қамраб олиш миқёсига кўра ҳеч бир санъат кино билан рақобат қилолмайди. Бизнинг партиямиз қишлоқ аҳолисига кино хизмати кўрсатишни янада яхшилаш, қишлоқ жойларда кинотеатр ва киноустановкалар қурилишини авж олдиришга даъват қилар экан, ана шуларни кўзда тутмоқда.

Ҳозир областимиз қишлоқ ва посёлкаларида ўнлаб кинотеатрлар ишлаб турибди. Кейинги беш йил ичида 70 дан ортиқ шундай объектлар фойдаланишга топширилди. Ҳозир Тўйтепа, Пискент, Чиноз, Дукент, Келес, Қибрай, Ғазалкент, Бўка, Оққўрғон, Янгибозор, Олмазор, Усмон Юсупов номли комбинат территориясида замонавий кенг экранли кинотеатр бинолари қад кўтарди. Улар меҳнаткашларнинг ҳордиқ чиқарадиган жойига айланди. Бу йил эса яна бир неча жойда шундай кинотатрлар, ёзги киномайдончалари қурилади.

Ҳозирги вақтда областнинг кўп колхозларида кино заллари бўлган клуб бинолари мавжуд. Бултур Оққўрғон районидаги «Коммунизм тонги» ва «Ленинград» колхозларида, Бўка районидаги Ильич номли колхозда, Бўстонлиқ, Юқори Чирчиқ ва Калинин районларининг қатор колхозларида ҳам клублар ва кинотеатрлар ишлай бошлади.

Шу билан бирга қишлоқни кинолаштириш даражаси, бу жойлардаги кино хизматининг моддий-техника аҳволи талабга жавоб бермайди. Қишлоқларда доимий ишлаб турадиган киноустановкалар оз. Ҳозирги вақтда областда ҳар ўн минг қишлоқ аҳолисига атиги тўрт ярим киноустановка тўғри келмоқда. Жуда кўп қишлоқларда эса фақат кўчма кино келган кундагина кино кўришга тўғри келади. Одатда ёз пайтида бундай ҳоллар ойига уч-тўрт марта, қишда эса бундан ҳам кам бўлади. Шунинг учун ҳам қишлоқ жойларда ҳар бир киши йилига атиги 9,5 марта кино кўрмоқда. Бу бутун мамлакатдаги даражадан анча пастдир.

Шаҳар билан қишлоқ аҳолисининг маданий-маиший турмуш даражасини бутун чоралар билан яқинлаштира бориш ҳозирги босқичда партия қўйган социал-сиёсий вазифаларнинг энг муҳим соҳаларидан биридир. Ана шу асосда область партия комитети ва ижроия комитети ҳозирги беш йиллик учун маданий қурилишнинг конкрет программасини, шу жумладан, янги кинотеатрлар ва киноустановкалар барпо қилишдан иборат кино тармоғини ривожлантириш программасини белгилади. 1972—1975 йиллар мобайнида район марказлари, йирик аҳоли пунктларида Давлат банки қарзлари ҳисобига ўндан ортиқ кенг экранли қишки кинотеатр қурилади, колхозларнинг ўз маблағлари ҳисобига ҳам шундай иншоотлар барпо қилинади.

ЮКСАК МАДАНИЙ ХИЗМАТ УЧУН

Бу ишга ҳозирданоқ киришилди. Бўка районидаги «Октябрь 40 йиллиги», «Ўрта Чирчиқ районидаги Калинин номли ҳамда Оққўрғон районидаги Вотинцев номли колхозларда шундай иншоотлар яқинда ишга тушади.

Афсуски, кўпгина колхозларда янги киноустановкалар қурилишига ҳали ҳам етарли эътибор қилинмаётир, кинофикация органлари ҳам бу борада ташаббус кўрсатмаётирлар. Масалан, Бўка ва Пискент районларида 300 ва ундан кўп аҳоли яшайдиган 80 дан ортиқ аҳоли пункти бўлса, шулардан элликка яқинида кино кўрсатиш учун мўлжалланган доимий бинолар қурилган эмас. Жамбул номли, Карл Маркс номли, «Коммунизм» колхозларида ҳам шундай аҳвол. Юқори Чирчиқ районида колхозларда фақат 20-участкасидагина кинофильмлар кўрсатиш учун мосланган клуб бинолари бор бўлиб, қолган жойларда аҳоли кўчма кинолар хизматига қараб қолган.

Ҳозирги вақтда қишлоқ жойларда маданий қурилишни авж олдириш учун қулай имкониятлар мавжуд. Жумладан, партия ва ҳукуматимизнинг маданий-маиший қурилиш ишлари учун 15 йилгача узоқ муддатли кредит беришни анча кенгайтириш ҳақидаги қарори муҳим аҳамиятга эгадир. Шунингдек, республика лойиҳа ташкилотлари томонидан 400—300 ва 150 ўринли 300 ўринли кинотеатр ва кинозал, шунингдек, 400 ва 200 ўринли ёзги кинотеатр ва майдонча лойиҳалари ишлаб чиқилган. Тошкент шаҳрида «Гипрокино» деб аталган махсус лойиҳа институти бўлиб, у кинотеатрлар қурилиши бўйича лойиҳа-смета ҳужжатларини тайёрлаб беради. «Ўзбеккинодеталь» заводи эса кино асбоб-ускуналарини монтаж қилиш ҳамда ўриндиқлар ясаш учун мўлжалланган. Область районларида колхозлараро қурилиш ташкилотлари, республика қишлоқ қурилиши министрлигининг кўчма механизациялашган колонналари капитал қурилиш билан шуғулланмоқда.

КПСС XXIV съездининг қишлоқда маданий қурилиш масалалари бўйича кўрсатмаларини амалга ошириш учун кинофикация органларининг колхоз правлениелари билан ҳамкорликда ишлашлари, маҳаллий партия, совет ва жамоат ташкилотларининг бу ишга бош қўшишлари талаб қилинади. Шунга эришиш кераккки, шу беш йиллик охирига бориб 300 дан ортиқ аҳоли яшайдиган ҳар бир қишлоқда доимий замонавий киноустановка бўлсин. Бунинг учун колхоз участкаларида ва бригадаларида қурилиши оддий 200—250 ўринли ёзги киномайдончалар қуриш лозим. Колхоз қурилиш бригадасининг кучи билан қад кўтарадиган бундай иншоот колхозга 3—4 минг сўмга тушади, холос. Бу ишларнинг ҳаммасида колхоз комсомоллари ва ёшлари актив ёрдам беришлари, маданий-оқартув муассасалари қурилишини ўз назоратларига олишлари, бу қурилишда фаол иштирок этишлари лозим.

Колхоз қишлоқларида кино тармоғини ривожлантириш шундай бир муҳим ишдирки, қишлоқ аҳолисининг маданий турмуш даражасини ошириш ҳамда кино хизматини янада яхшилаш ишлари кўп жиҳатдан унга боғлиқдир. Бу муҳим вазифанинг амалга оширилиши СССР ташкил топганлигининг 50 йиллигига ҳамда Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллигига муносиб совға бўлади.

Б. КАИПОВ,

область ижроия комитети кинолаштириш бошқармасининг бошлиғи.

ОНА-ВАТАН БЎЙЛАБ

● КУРСК. Бу ерда атом электр станцияси қурилиши тез суръатлар билан олиб борилмоқда. Ҳозир реакторларни монтаж қилиш учун махсус бетон майдончалари ҳозирланмоқда. Суратда: Курск атом станцияси қурилишида.

О. Сизов фотоси.

КУЙБИШЕВ

✦ «ВОЛГОТАНКЕР» пароходчилигининг дарё флоти ходимлари Каспий денгизининг шарқий соҳилидаги Октов портидан Волгоградга нефть келтириб, янги йўл очдилар. Илгари Манғишлоқ нефти Волгага денгиз танкерлари орқали келтирилар, Астраханда эса у баржаларга қуйилар эди. Енгилнинг денгиз ва Волга бўйлаб танкерларда бир йўла ташиб келтирилиши ҳар бир тонна ёнилғи ҳисобига 90 тийин маблағни тежаш имкониятини беради.

КРАМАТОРСК

✦ С. ОРЖОНИКИДЗЕ номидаги Старий Краматорск машинасозлик заводида жуда пухта яссилайдиган стан тайёрланди. Шу агрегатда пўлат симлардан кенглиги 1—6 миллиметр ва қалинлиги миллиметргача бўлган лента олиш мумкин. Бу кўз илғамас прокатдан соатлар ва приборлар учун пружиналар, ички ёнар двигателлар учун поршин ҳалқалари тайёрласа бўлади.

(ТАСС мухбирлари).

● ТОЖИКИСТОН ССР Рогун ГЭСи Вахш дарёсидаги электр станциялар каскадининг энг каттаси бўлади. Бу нурхона ҳар йили 14 миллиард киловатт-соат электр энергияси беради. Суратда: бўлажак станция қуриладиган жой.

А. Поляков фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

ЕНГИЛ САНОАТ ОБЪЕКТЛАРИ ҚУРИЛИШИДА

ЎРИНЛИ ТАШВИШ

Республикамиз пойтахтининг Максим Горький проспектида бадиий буюмлар фабрикасининг янги корпуси қад кўтарди. Унинг цехларида 1500 киши ишлайди. Корхона ўзбек миллий бадиий буюмлари — сўзаналар, бадиий кашталар, дўппилар ва бошқа шу каби буюмларни қўлдан чиқаради.

Бундай миллий буюмларга эҳтиёж тобора ортиб бормоқда. Мамлакатимиздан ташқари қатор чет элларга ҳам экспорт қилиняпти. Фабриканинг янги биносини қуришдан мақсад ҳам шундай буюмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш ва сифатини яхшилаш, уларга ортиб бораётган талабни тўлароқ қондиришдан иборатдир.

Корпус қурилиши 1968 йилда бошланди, лекин, ҳамон тўла қўлдан чиқарилгани йўқ, белгиланган норматив муддатлар эса ўтиб кетди. Ниҳоят бу йил корпусни фойдаланишга топшириш назарда тутилмоқда. Лекин, бунёдкорлик ишларидаги ҳозирги нуқсонлар давом этадиган бўлса, у анча чўзилиши мумкин.

— Объектни иккинчи кварталдаёқ ишга тушириш учун реал имконият бор, — дейди «Главташкентстрой»га қарашли 6-трест 70-қурилиш бошқармаси, яъни бош пудратчи вакили инженер Ю. Доленко. — Буюртмачи барча асбоб-ускуналарни тўла етказиб бермаган бўлса ҳам цехларнинг бири — тикув цехида машиналарни ишлатиб кўриш бошланди.

Лекин, ишда жуда кўп чалкашлик ва камчиликлар борки, бу ўринли ташвишлар туғдирмоқда. Фикримизнинг далили учун кўп фактлар келтиришимиз мумкин. Айниқса, қурилиш тугалланиши олдида уларнинг содир бўлаётганлиги ачинарли бир ҳолдир.

Тўрт қаватли ишлаб чиқариш корпусининг пештоқи миллий безакли керамика плиталари билан пардозланди, керамика плиталари 250 квадрат метрдан кўпроқ кетди ва бунинг учун анчагина маблағ ва меҳнат сарфланди. Пардозлаш трести вакиллари бу ишларни тугатишлари билан қурилишга Тошкент шаҳар ижроия комитети бош архитектура планлаштириш бошқармасининг вакиллари келиб, пештоқни қайтадан пардозлашни буюришди. Афтидан, пештоқнинг кўриниши ва унга берилган безак ҳамда ишнинг сифати уларга ёқмади шекилли?! Эндиликда пардозловчилар ҳайрон. Архитекторлар илгари қаерда юришган эди? Нима учун безакни бартараф этиш керак? Натижада салкам 700 квадрат метр сатҳли пештоқ қайтадан пардозлашга киришилди. Металл тўр ётқизилди. Катта сатҳни сувоқ қилиш ишлари бошлаб юборилди. Безакни устидан суваб ташлашди. Оқибатда давлатнинг 5 минг сўм пули бекорга сарфланди. Бу ишни бажариш учун кетган иш вақти ва меҳнатни қўшиб ҳисобласак, ана шу ўзбошимчаликнинг оқибатида катта зарар кўрилди.

Ҳақиқатан ҳам, қурилишда маблағ билан ҳисоблашишга эътибор беришмайди. Хўжасизликни ҳар қадамда кўриш мумкин. Масалан, маъмурий корпус хоналарида пардозлаш ишлари тўла тугаллангач, «Ташсантехгазмонтаж» трестининг 2-бошқармаси сантехниклари келишди. Улар бу объектда белгиланган муддатдан деярлик икки ой кейин ички водопровод тармоқларини ўтказа бошладилар. Албатта, кўпдан-кўп қувурлар ўтказиш учун хоналар деворлари тешила бошланди. Бундай хўжасизлик пардозловчиларни қаттиқ ранжитди-ю аммо сантехниклар прорабы В. Исоқов ва монтаж бошқармасининг бошлиғи И. Зяблицевлар пинакларини ҳам бузишмади. Бунинг учун 70-қурилиш бошқармаси раҳбарлари ҳам жавобгарлар. Чунки, улар сантехниклар келишини олдиндан билатуриб пардозлаш ишларини тўла амалга оширишга фармойиш беришган. Ҳатто деворларда лойиҳада кўрсатилганича қувурлар ўтадиган тешикчалар қолдиришни айтсалар бўлмасмиди?

Ишбилармон бунёдкор лифт ускуналарини маъмурий корпус билан бирга қурарди. Лойиҳада бу назарда тутилган эди, аммо унга амал қилинмади. Аввало, маъмурий корпусни қурдилар. Сўнгра лифтга қўл урдилар. Бунинг учун анчагина ҳажмда темир-бетон ва монолит бетон конструкциялари ўрнатилиши керак эди. Бу иш анча мураккаб бўлиб, кўпгина вақт талаб қилади. Бунинг устига шуни уч сменада ташкил қилиш учун бинокорлар, жумладан малакали дурадгорлар ва пайвандчилар етишмаяпти. Бор-йўғи ўнга яқин киши керак. Ба ҳақда кўп гап бўлади, ҳар ҳафтанинг пайшанба куни қурилишда «Главташкентстрой» бошлиғининг биринчи ўринбосари ўртоқ Т. Набиев иштирокида ўтказиладиган планёркада ҳам эсга олинади. Лекин бунинг учун ҳеч қандай амалий чора кўрилмаяпти. Бошқарманинг ўзида эса ишчи кучи умуман йўқ. Демак, бошқа қурилиш ташкилотларидан жалб қилиш ерак.

Битта қурилишни иккита бош пудратчи олиб боряпти. Ишлаб чиқариш корпусини 32-қурилиш бошқармаси, маъмурий корпусни эса 70-қурилиш бошқармаси бунёд этмоқда. 6-трест бошқарувчиси ўртоқ А. Тиханчукнинг бу иши кишини таажжубга солади. Афтидан, у икки бошқарма кучларини бир объектга марказлаштириш қурилишни жадаллаштиришга ёрдам беради, деб ўйлаган бўлса керак. Аммо, бевосита қурилишда ишлаётган мутахассислар бу усул ишни жадаллаштириш ўрнига сустлаштиришни таъкидламоқдалар, чунки иш учун тўла жавобгар бўлган ягона бош пудратчининг йўқлиги ишга салбий таъсир қилмоқда. Фабрика комплексига кирувчи ва составида виставка зали, ошхона, чойхона ва бошқа қатор хизматлар бўлган икки қаватли корпус қурилиши ана шундай масъулиятсизлик оқибатида судралмоқда. Бинокорлар биринчи қават синчларини монтаж қилиб, сўнг ишни деярлик тўхтатиб қўйдилар. Уни қуришни 32-бошқарма бошлаган бўлса, сўнгра 70-бошқармага беришди. Шу кунда эса 32-бошқарма анчагина ҳажмдаги ишни ўзидан олиб қўйишганидан шикоят қилса, 70-бошқарма маъмурий корпусдаги ишлар ҳам кўплиги ва уларнинг ўзи учун етарли эканлигини таъкидлаб бу бино учун ишчи кучи ажрата олмаслигини айтмоқда.

Трест раҳбарлари эса фабриканi шу корпуссиз ҳам фойдаланишга топшириш мумкин бўлар, деб юришибди. Албатта бунга йўл қўйиб бўлмайди. Буюртмачи кўнса ҳам касаба союз ташкилотлари йўл қўймасликлари керак. Чунки, бу ерда гап фабрика чеварларига маданий-маиший қулайликлар яратиб бериш ҳақида бормоқда.

Фабрика учун бир қанча технологик асбоб-ускуналар ҳам етишмаяпти. Айниқса, оғир операцияларни енгиллаштиришга ёрдам берадиган машина-механизмлар тўла олингани йўқ. Қурилаётган фабрика дирекцияси бу агрегатларни тезроқ олиш ва монтаж қилишга, топширишга шошилмаяпти. Бундан эса аввало фабриканинг ўзи зарар кўради. Чунки операциялар механизациялашмай, қўл кучи билан бажарилаверадиган бўлса, коллектив меҳнати кўрсаткичларига салбий таъсир қилиши турган гап.

Буюртмачи ва қурилиш ташкилотлари фабрика қурилишида содир бўлаётган ана шу камчиликларни бартараф этиш учун шошилинч чора кўришлари керак.

А. ИКРОМОВ.

ТОК КУЛИ КАСАЛЛИГИ ОЛДИНИ ОЛИНГ

Токчилик — қишлоқ хўжалигининг асосий тармоқларидан бири, ҳисобланади. Токчиликни ривожлантириш, ундан олинадиган ҳосилни ошириш ва сифатини яхшилаш парвариш ишларини ўз вақтида ўтказишга боғлиқдир.

Токзорларни зарарли ҳашарот ва касалликлардан ҳимоя ва парвариш қилиш энг муҳим омилдир. Бизнинг шароитда ток касалликларнинг энг ҳавфлиси ва кўп тарқалгани кул касаллигидир. Бу касалликка йўлиққан токнинг новда, барг, узум бандлари ва меваларида оқиш кулранг ғубор пайдо бўлади. Ёш новдалар ўсишдан тўхтаб, пишмай қолади. Узум ғужумлари ёрилиб, ичидаги уруғлари кўриниб қолади. Битта токка тушган кул касаллиги тезда бутун узумзорга тарқалиб, ҳосилни нобуд қилиши мумкин.

Кул касали замбуруғ спораларидан иборат бўлиб, бу споралар шамол, сув, ҳашаротлар ва ток оралиғида ишлайдиган механизмлар воситаси билан атрофга тарқалиб, янги ўсимликларга тушади ва касаллантиради. Замбуруғ споралари ўсимликнинг новдаларида, барг қолдиқлари ва касалликка чалинган ҳар хил органларида қишлаб чиқади.

Кул касаллиги билан «Ҳусайни», «Каттақўрғон», «Паркати», «Чарос», «Чиллаки», «Қора кишмиш» каби навлар айниқса қаттиқ зарарланади. Касалланган ток ҳосилидан майиз ва вино ҳам қилиб бўлмайди.

Кул касаллиги ҳаво сернам ва салқин келган пайтда жуда тез ривожланади. Бу касалга қарши асосан токзорларга олтингугурт талқони билан янги сўндирилган оҳак аралашмаси сепилади. Масалан, бир гектар токзорга 30 килограммдан 45 килограммгача оҳак-олтингугурт аралашмаси сарфланади. Бу аралашма икки ҳисса олтингугурт ва бир ҳисса оҳакдан иборат бўлади. Яъни 20—30 килограмм олтингугурт талқонига 10—15 килограмм оҳак қўшилади. (Усаётган токка олтингугуртнинг қуруқ ўзи сепилса, куйиб қолиши мумкин, шу сабабли унга оҳак қўшилади. Оҳак ўрнига кўча тупроғини ишлатиш ҳам мумкин).

Токзорда зарарли ҳашаротлар бўлган тақдирда олтингугуртга оҳак ўрнига тенг миқдорда 12 процентли дуст аралаштириш керак.

Чанглатишни гуллаш давридан олдин ва гулдан кейин ўтказиш мумкин. Бундай чанглатиш натижасида бирйўла касалликнинг ва зарарли ҳашоратнинг олди олинади.

Иккинчи марта токлар текис гулга кирганда, ҳар гектар ерга 20—25 килограмм миқдорида олтингугуртнинг қуруқ ўзи чангланади. Токларнинг ғарқ гулга кирганда дорилаганда айрим четдан чангланувчи ток навдаларининг чангланишига ҳам сунъий равишда ёрдам берган бўламиз. Мисол учун, токнинг «Нимранг», «Каттақўрғон», «Чарос» каби навлари четдан чангланади. Лекин, айрим пайтларда у яхши чангланолмай қолади, чунки четдан чангланувчи новдаларда оналик гули яхши ривожланган бўлиб, оталик гули эса яхши тараққий этмаган. Шунинг учун ҳам улар четдан чангланувчи нав ҳисобланади. Чанглanолмай қолган узум бошларидаги узум ғужумлари майда-майда бўлиб қолади. Шунинг учун ҳам токлар ғарқ гулга кирган пайтда олтингугурт чанглаганимизда касалликнинг олдини олиш билан бирга четдан чангланувчи ток новдаларининг сунъий чангланишига ёрдам берган бўламиз.

Учинчи марта дорилаш ток гуллаб бўлгандан кейинги 10—15 кун ичида ўтказилади. Бунда ҳам ҳар гектар ерга 20—25 килограмм олтингугурт сарфланади. Агар токларга олтингугурт чанглангандан кейин ёмғир ёғиб ўтса, яна ўша ерга олтингугуртни қайтадан чанглаш зарур, чунки озгина намлик бўлиши билан касаллик яна авжига чиқиб кетади.

Токларда касаллик аломатлари сезилса, тўртинчи марта дорилаш керак. Бу эса учинчи марта дорилашдан кейинги 10—12 кун ичида ўтказилади.

Чанглаш ишлари эрталаб ёки кечқурун токларда намлик етарли бўлган пайтларда ўтказилади. Шуни унутмаслик керакки, олтингугурт билан ишлов бериш температурага боғлиқ бўлиб, ҳарорати 16° дан паст бўлмаслиги керак, чунки ҳавонинг температураси 16 дан паст бўлса олтингугурт гази ажралиб чиқмайди, ўсимликдаги зарарли замбуруғ споралари ўлмай қолади.

Дори чанглатишда трактор чанглагичлардан яъни тракторга осиб ишлатиладиган ОНК—А ва ОНК—Б маркали чанглагич-пуркагич ОНУ—«Комета» чанглагич. ОШУ—50 маркали чанглагичлардан фойдаланилади.

Бундан ташқари, олтингугуртнинг 80 процентни ҳўлланувчи порошоги — Тиовит химикатидан кул касаллигига қарши ишлатиш мумкин. Буни трактор пуркагичларида токларнинг гуллаш давригача 0,5 процент, (100 литр сувга 400—500 грамм тиовит химикати), гуллаб бўлгандан кейин эса 0,2—0,4 процент (100 литр сувга 200—400 грамм миқдорида тиовит химикати)дан аралаштириб, токзорларга пуркаш керак. Токзорларда кул касаллигига қарши химик чоралардан ташқари агротехника чораларини кўриш ҳам касалликнинг олдини олишда муҳим ўрин тутади.

Агротехника чораларидан асосийлари, токлар симбағазга кўтарилиб, новдаларини яйратиб бойлаш, қатор ораларидаги бегона ўтларни йўқотиш ва суғорганда кўлатиб юбормасликдан иборат. Булардан ташқари токларни ўз вақтида хомток қилиш муҳим аҳамиятга эгадир.

Хомток қилишда янги ўсган новдаларни сийраклаштирилиб, барг қўлтиғидан чиққан бачки новдалар олиб ташланади. Натижада қуёш ва шамолдан фойдаланган узум яхши етилиб, тез пишади. Хомток қанчалик сифатли ва ўз вақтида ўтказилса, узум ҳам шунчалик рангдор, ширали бўлиб пишади, новдалар яхши етилади, токзор кул касаллигидан анча тоза бўлади.

Бизнинг совхозимиз коллективи юқоридаги каби тадбирларни амалга ошириб, СССР ташкил этилганлигининг 50 йиллик юбилейи шарафига халқ дастурхонига 4500 тонна сарxил узум етказиб бериш мажбуриятини олиб фидокорона меҳнат қилмоқда.

Ботир ҲАСАНОВ,
Юқори Чирчиқ районидаги «Паркент» узумчилик-боғдорчилик совхозининг агроном-энтимологи.

ЯНГИЛИКЛАР

КОЛХОЗЧИЛАР УЧУН

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз аъзолари йил сайин мўл ҳосил етиштирмоқдалар. Улар бу даромад ҳисобидан қишлоқни ободонлаштириб, жамоат ва турар жой бинолари қурмоқдалар. Яқинда колхознинг марказида 90 ўринли болалар боғчаси ишга туширилди. Бино кичкинтойлар учун жуда қулай бўлиб буғ билан иситилади.

Бундан ташқари Свердлов номли колхоз маркази ҳам кундан-кунга ободонлашмоқда. Клуб, меҳмонхона ва ҳаммом қурилишлари жадал суръатлар билан олиб борилаётир. Яқин кунларда колхознинг янги идораси ҳам қуриб битказилади. Кўпчилик хонадонлар табиий газдан фойдаланяпти. Пахтаобод, Чақмоқ участкалари эса водопровод суви билан таъминланган. Эртаиндин колхознинг бошқа участкаларига ҳам табиий газ етиб боради.

ЯХШИ ДАМ — МЕҲНАТГА ҲАМДАМ

Яхши дам — меҳнатга ҳамдам деган яхши ибора бор. Шунга амал қилган пойтахтимиздаги 1-пойафзал фабрикасининг маҳаллий комитети ишчи-хизматчиларнинг кўнгилли дам олишларига яхши шароит яратиб бермоқда.

Бир группа ишчилар яқинда туристик путевка билан мамлакатимиз бўйлаб саёҳат қилиб келишди. 5-цехнинг ишчиси Ф. Усмонова Киев, Харьков, Одесса шаҳарларида, 8-цех илғор ишчиларидан М. Молоткова эса Москва, Уфа, 9-цех ишчиси С. Ульянова эса Киев, Харьков шаҳарларида бўлиб дам олишди. Ҳакимова бўлса Кисловодскда ўз саломатлигини тиклаб келди.

Бундан ташқари икки кунлик дам олишда улар Бўстонлиқ атрофига чиқиб кетишади. Бунинг учун махсус машиналар ажратилган. Яқинда 5-цехнинг 20 дан ортиқ ишчиси Кумушконда икки кун ҳордиқ чиқариб келишди.

Ишчиларнинг болалари учун ҳам яхши шароит яратиб берилаётир. Бу йил пионер лагери анча кенгайтирилди. Бўстонлиқ районининг Сойлиқ посёлкасида ҳар сменада 450 бола дам оладиган пионер лагери ишлаб туради.

ЕТТИ ХАЗИНАНИНГ БИРИ

Бўстонлиқ районидаги Карл Маркс номли колхознинг паррандабоқарлари давлатга тухум топшириш ярим йиллик планини муддатидан олдин ортиғи билан адо этдилар.

Моҳир паррандабоқарлар Т. Турғунбоев ва Р. Турғунбоевалар бир неча йилдан бери паррандачилик фермасида меҳнат қилиб катта тажриба орттиришди. Улар ўзлари парвариш қилаётган 1,5 мингга яқин товуқларни зооветеринария қоидалари асосида боқишмоқда.

Бу йилги ғалабанинг асосий қаҳрамонлари ҳам ана шу меҳнатсевар паррандабоқарлар онласидир. Улар шу кунга қадар давлатга 27 мингдан зиёд тухум топшириб, ярим йиллик планни муддатидан аввал 107,2 процентга етказиб бажаришга эришдилар.

Ф. НУРМАТОВ.

Янгийўл районидаги Свердлов номли совхозда ўтган йилга нисбатан 250 тонна кўп, 1250 тонна сенаж бостириш юзасидан катта ишлар қилиняпти. Суратда: хўжаликда сенаж бостириш пайти.
Қ. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ).

ТАДҚИҚОТЛАР САМАРАСИ

Ҳозирги вақтда турли-туман кимёвий бирикмалар сони кун сайин ошиб бормоқда, улар асосида янги-янги маҳсулотлар яратилмоқда. Бу маҳсулотларни олишда нефть ва газ асосий хом ашёлардан ҳисобланади.

Нефтдан турли хил пластмассалар, синтетик каучук, портловчи, синтетик моддалар, медицина препаратлари, бўёқлар, ёқилғи, газ, спиртлар, турли парафинлар, сурков мойлари ва бошқалар олинади. Шу асосда нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси саноати кун сайин ривожланмоқда. Фикримизнинг исботи сифатида Тошкентда ташкил этилган Ўрта Осиё нефтни қайта ишлаш илмий-тадқиқот институтини айтиш мумкин. Институт ҳали ёш. Ташкил этилганига энди саккиз йил бўлди. Шу давр ичида коллектив эътиборга сазовор ишлар қилди.

Нефтни қайта ишлаш ва нефть химияси корхоналари учун янги катализаторлар яратиш ва корхоналардаги ишлаб турган катализаторлар сифатини, иш кўрсаткичларини яхшилаш ва бошқа шу кабилар институт олимлари бажарадиган асосий вазифалардан ҳисобланади.

Ўзбекистон «оқ олтин» диёри бўлиш билан бирга «қора олтин»га ҳам бойдир. Республикамизда нефть ва газ запаслари катта, уларни ҳартарафлама ўрганиш алоҳида аҳамиятга эгадир. Бу соҳада нефть ва нефть маҳсулотларини ўрганиш лабораторияси ўтган беш йилликда катта ютуқларни қўлга киритди. Шу давр ичида 20 га яқин нефть ва газ конденсати ҳартарафлама ўрганилди.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг мухбир аъзоси, профессор Султонов ва кимё фанлари кандидати Абдуқодиров ўртоқлар раҳбарлигида яратилган янги катализаторлар Фарғона нефтни қайта ишлаш заводида қўлланилмоқда. Нефтни қайта ишлашда гидрокрекинг деб аталувчи процесс алоҳида ўрин тутади. Бу соҳадаги изланишлар ўз самарасини бермоқда. Кимё фанлари кандидати М. Обидова раҳбарлигидаги лаборатория ходимлари гидрокрекинг жараёнини тезлаштирувчи махсус катализаторларни яратди. Кимё фанлари кандидати Мирҳосил Абдураҳмонов раҳбарлигидаги лаборатория ходимлари эса нефтни қайта ишлаш корхоналари учун зарур бўлган катализаторлар технологиясини ўрганиб, уларни ишлаб чиқаришга жорий қилмоқдалар.

Институтда олиб борилаётган ишларда Ҳурсанд Маҳкамов, Файзи Шаропов, Анвар Султонов, Назокат Ҳасанова бошқа кўпгина илмий ходимларнинг ҳиссалари салмоқлидир, чунки уларнинг қилаётган илмий-тадқиқот ишларининг натижаси Уфа, Салават, Фарғона, Ангарск шаҳарларидаги нефтни қайта ишлаш корхоналарида қўлланилмоқда. Катализаторларнинг корхоналарда қўлланилиши меҳнат самарадорлигини оширишга сезиларли ёрдам бермоқда ва чиқаётган маҳсулотларнинг сифатини тубдан яхшиламоқда.

Нефтнинг таркибида азот ва олтингугурт тутувчи бирикмалар бор. Улар эса нефть заводларидаги ускуналарни ва турли транспорт қисмларини тез ишдан чиқишига сабаб бўлади. Шунинг учун нефтни бу бирикмалардан тозалаш ҳам катта аҳамиятга эга. Бу муаммоларни ечишда ҳам институт коллективи анча ютуқларга эришди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Янги беш йилликда институт коллективи олдида катта вазифалар турибди. Бу вазифаларнинг ҳал этилиши янги нефтни қайта ишлаш корхоналарининг барпо этилиши, ишлаб турган корхоналарни янада такомиллаштиришга салмоқли ҳисса бўлиб қўшилади.

З. ТУХТАМУРОДОВ,
кимё фанлари кандидати.

ЧЎПОНЛАР РАПОРТИ

АВАНГАРД ҚИШЛОҒИ. («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Ўрта Чирчиқ районидаги кўпгина хўжаликларда қўзилатиш кампанияси муваффақиятли ўтди. Илғор хўжаликлар қўзи олиш юзасидан зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар.

«Северний маяк» колхозида ҳам бу ишга барвақт тайёргарлик кўрилганлиги сабабли қўзилар нобуд бўлмади. 1250 совлиқнинг ҳар юз бошидан 100 бошдан қўзи олиниб, ўстирилмоқда. Чўпонлар чорва озуқасини тубдан яхшилаганликлари, қўй-қўзиларни тоғ ёнбағирларидаги яйловларда кеча ва кундуз яхши боқаётганликлари сабабли қўзилар тез семирмоқда.

Хўжаликда жун қирқиб олиш ҳам муваффақиятли тугалланди. Бир қирқимнинг ўзидан 1800 килограмм жун олиниб, давлатга топширилди. Шундай қилиб, колхоз ҳозирнинг ўзидаёқ йиллик жун топшириш планини муваффақиятли бажариб қўйди.

ДУНЁ ХАБАРЛАРИ

МАМЛАКАТЛАР ОДАМЛАР ВОҚЕАЛАР

АҚШ ПРЕЗИДЕНТИ Р. НИКСОН ВАРШАВАДА

ВАРШАВА, 1 июнь. (ТАСС). Польша Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Г. Яблоньскийнинг ва Польша Халқ Республикаси Министрлар Совети раиси П. Ярошевичнинг таклифига биноан АҚШ президенти Р. Никсон рафиқаси билан бирга кеча Варшавага келди.

Польша Халқ Республикаси давлат кенгашининг раиси Г. Яблоньский ва АҚШ президенти Р. Никсон табрик нутқи сўзладилар.

Р. Никсон Г. Яблоньский ва П. Ярошевич билан биргаликда аэродромдан шаҳар марказидаги ғалаба майдонига қараб йўл олди. Р. Никсон бу ерда номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди.

Польша Бирлашган ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Э. Герик АҚШ президенти Р. Никсон билан учрашди. Шу учрашув билан Польша—Америка расмий музокаралари бошланди.

ДИМИТРОВ ЮБИЛЕЙИ ОЛДИДАН

СОФИЯ, 31 май. (ТАСС). Болгариянинг шаҳар ва қишлоқларида Г. Димитров туғилган кунининг 90 йиллиги олдидан тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди.

Георгий Димитров туғилиб ўсган қишлоқда — Перник округи Ковачевцида шу кунларда одамлар жуда гавжум. Жуда кўп экскурсиячилар болгар халқи улуғ фарзандининг музейга айлантирилган уйини зиёрат қилмоқдалар. Қишлоқнинг қиёфаси тамомила ўзгарган. Қишлоқда кўпгина янги, шинам уйлар қад кўтарди. Радиоэлектрон элементлар заводи қурилмоқда. Унинг чеккасида ёдгорлик боғи барпо этилмоқда.

Софияда юбилей арафасида Георгий Димитровга бағишланган янги музей тантанали суратда очилди.

София киностудияси Г. Димитров туғилган кунининг 90 йиллигига бағишланган бир қанча фильмларни ишлаб чиқаради.

Г. Димитров ўз революцион фаолиятини шахтёрлар яшайдиган Перник шаҳрида бошлаган эди. Бу шаҳарда Димитровга бағишланган театр фестивали ўтказилмоқда. Пловдивда Г. Димитров ҳақидаги катта фотовиставка очилди. Шонли сана олдидан атоқли пролетар революционери ҳаётига доир кўп китоблар нашр этилди.

ВЕНГРИЯ—КУБА МУЗОКАРАЛАРИ

БУДАПЕШТ, 31 май. (ТАСС). Венгрия Социалистик ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Янош Кадар ва Венгрия Халқ Республикаси Министрлар Советининг раиси Ене Фок расмий дўстлик визити билан Венгрияга келган Куба Республикаси партия-ҳукумат делегациясини қабул қилдилар. Бу делегацияга Куба Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари, революцион ҳукуматнинг бош министри Ф. Кастро бошчилик қилмоқда. Бу учрашув самимий, дўстона вазиятда ўтди. Венгрия Халқ Республикаси Президиумининг раиси Пал Лошонци ҳам Ф. Кастро ва унинг ҳамроҳларини қабул қилди.

Будапештда Венгрия билан Куба ўртасида расмий музокаралар бошланди. Музокараларда Венгрия томонидан Янош Кадар, Ене Фок ва бошқа расмий кишилар катнашмоқдалар.

Куба томонидан Ф. Кастро, Куба Компартияси Марказий Комитети секретариатининг аъзоси, революцион ҳукумат министри Карлос Рафаэль Родригес ва делегациянинг бошқа аъзолари иштирок қилмоқдалар.

*

СЛИВЕН шаҳри Болгариянинг йирик саноат марказларидан бири бўлиб, тобора камол топмоқда. Кейинги йилларда бу ерда кўплаб замонавий бинолар, маданий-маиший объектлар қад кўтарди: Суратда: Сливен шаҳрида янги қурилиб фойдаланишга топширилган турар жой кварталларининг бирида.

БТА—ТАСС фотоси.

*

ТЕЛЬ-АВИВ АЭРОПОРТИДАГИ МОЖАРО

ЛОНДОН, 31 май. (ТАСС). Франциянинг «Эр-франс» авиакомпаниясига қарашли самолётда Париждан Исроилга келган учта қуролли шахс Тель-Авив халқаро аэропортида турган пассажирларга қарши ўт очди. Бунинг натижасида 26 киши ўлдирилди ва 70 дан ортиқ киши жароҳатланди. Террорчиларнинг иккитаси ўлдирилди, учинчисини Исроил полициячилари қўлга олди. Қамоққа олинган бу террорчи экстремист ташкилотларнинг бирига мансуб эканлигини айтди.

ВДР ДЕЛЕГАЦИЯСИНИНГ МАКТУБИ

ПАРИЖ, (ТАСС). Вьетнам Демократик Республикасининг делегацияси АҚШ Вьетнам Демократик Республикага қарши ҳар қандай уруш ҳаракатларини тўхтатсин ва Вьетнам масаласи юзасидан Париж кенгашининг ишларини тикласин, деб талаб қилди. Вьетнам Демократик Республикаси делегациясининг АҚШ ва Сайгон маъмурияти делегацияларига юборган мактубида бундай дейилади: Париж кенгашининг 150-ялпи мажлиси 1 июнь, пайшанба куни ўтказилиши керак.

Вьетнам Демократик Республикасининг делегацияси АҚШнинг Париж кенгашига қайтиб келмаслиги учун ишлатаётган барча баҳоналари асоссиздир, деб таъкидлайди.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

ҚУРИЛИШНИ КИМ БОШЛАЙДИ?

Орджоникидзе районидаги «Правда» колхоз территориясидаги мактабда 300 ўқувчи таълим олади, аммо мактабдаги синф ўқувчиларининг нормал билим олишлари учун кабинетлар етишмайди.

Колхоз правлениеси раҳбарлари шуни ҳисобга олиб, синф хоналарини кўпайтириш, дарсларни бир сменага кўчириш мақсадида мактабни кенгайтириш ишлари учун 20 минг сўм маблағ ажратишди. Қурилиш материаллари келтирилди. Янги бўлажак мактабга фундамент ётқизилди. Бироқ қурилиш материаллари етарли бўлишига қарамай қурувчилар негадир ишни бошлаб кетиб қолишди.

Газетада босилган шу ҳақдаги танқидий хабар текшириш ва чора кўриш учун район ижроия комитетига юборилган эди.

Яқинда Орджоникидзе район ижроия комитети раисининг ўринбосари ўртоқ Р. Носировдан жавоб олдик. Унда газетада келтирилган фактлар тўғри эканлиги тан олинади, мактаб қурилишини бошлаб юбориш ҳамда уни фойдаланишга топшириш учун қатор тадбирлар кўрилгани айтилган.

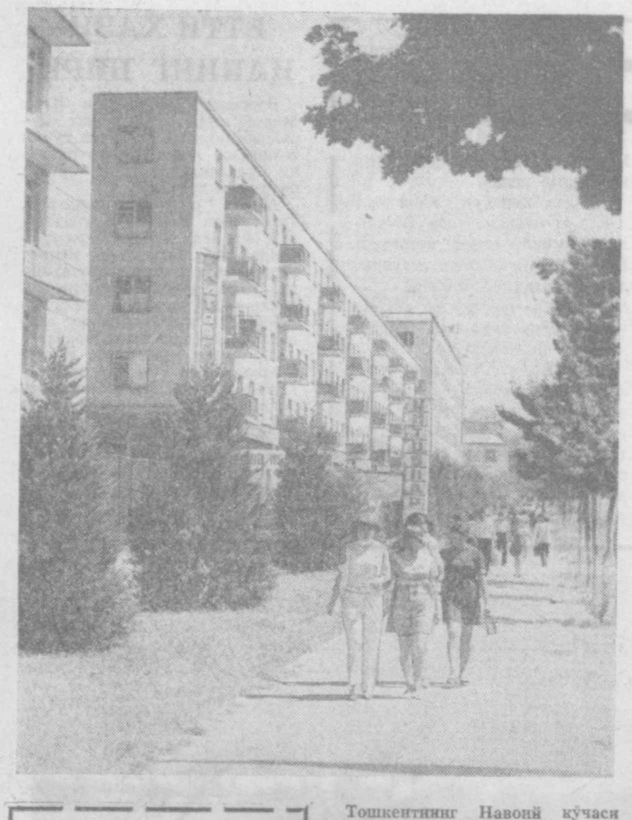

Тошкентнинг Навоий кўчаси Осмонўпар тураржойлар, маданий-маиший бинолар унинг чиройини очиб юборган.
В. ТАРАН фотоси.

ОҚ ЙЎЛ, ВАТАН ЎҒЛОНЛАРИ

ҲАРБИЙ ХИЗМАТГА ЧАҚИРИЛИШ ПУНКТИДАН РЕПОРТАЖ

Пойтахтимиздаги область йиғилув пункти шу кунларда айниқса гавжум бўлмоқда. Тонг саҳардан бу ерда армияга чақирилувчи ёшларнинг қувноқ қўшиқ, куйлари, шўх ҳазил мутойибалари янграмоқда.

Бугун ҳам пункт ниҳоятда гавжум. Ватанимизнинг эртанги посбонлари чеҳрасида кулгу, табассум. Улар белгиланган қисмгача ҳамроҳлик қилувчи аскарлар билан қизғин суҳбат қуришади, армия ҳаёти ҳақида уларга саволлар беришади. Дарахт остида турган бир группа йигитларга яқинлашамиз. Баланд бўй, қотмадан келган йигит кўкраги нишонга тўла аскарга мурожаат этади:

— Спорт билан шуғулланишга ҳам вақт бўлармикан?

— Бўлмасамчи. Армияга чақирилгунимча мен ҳам баскетболга қизиқардим. Ҳозир иккинчи разрядлиман. Бўлинмалар ўртасидаги мусобақада бизнинг взвод ғолиб чиқди. Ўзингга боғлиқ, истаган спорт тўгарагига қатнашишинг мумкин.

Тошкент авиация заводи қурувчи-техниги Исроил Баҳромов жавобдан қониқди шекилли, сержантга ташаккур билдириб четда турган дўстлари ёнига қайтди. Шу пайт радиодан «Сафланинг!» деган буйруқ эшитилди.

Армияга чақирилувчилар машқ кўрган аскарлардек тезлик билан бир сафга тизилишди. Минбарга бир-бир республика ҳарбий комиссариати офицерлари, партия, хўжалик ташкилоти вакиллари, кўкси орден ва медалларга тўла уруш ветеранлари кўтарилишди. Ҳозиргина ғала-говур эшитилиб турган майдон сув қуйгандек жимиб қолди.

Республика ҳарбий комиссари ўртоқ Каримов армияга отланган йигитларни «Совет аскари» деган шарафли ном билан қизғин табриклади, уларнинг Ватан, халқ тинчлигини, муқаддас тупроқ даҳлсизлигини сақлашларида катта муваффақиятлар тилади.

Сўнгра шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари ўртоқ В. Окунский микрофонга яқинлашади. Унинг ҳаяжонли нутқи армияга чақирилувчи йигитлар томонидан диққат билан тингланди:

Сиз бугундан эътиборан шонли Қуролли Кучларимизнинг ҳақиқий аъзолари ҳисобланасиз. Ватан, халқ қўлингизга энг такомиллашган, қудратли қурол тутқазади. Қайси қисмда хизмат қилманг, ҳох қуруқликдами, ҳох денгиздами топширилган қурол «сир»ларини пухта ўзлаштирингиз, командирлар буйруғини сўзсиз бажарингиз, «оқ олтин» ўлкаси йигити деган шарафли номга муносиб аскарлар бўлингиз...

Кузатишга чиққан ота-оналар, Улуғ Ватан уруши иштирокчилари армияга отланган йигитларга наказлар беришади. Яна гимн янграйди. Тантанали митинг тугаб, оркестр садолари остида йигитлар саф-саф бўлиб минбар ёнидан ўтишади.

Колонна вокзал майдони ёнидаги 14 Туркистон комиссари хотирасига ўрнатилган ҳайкали остида бир лаҳза тўхтайди. Бу ерда ҳам қисқа муддатли митинг ўтказилади. Кўксида жанговар йиллар ва йўллар хотираси сифатида орден ва медаллар, Совет Иттифоқи Қаҳрамони юлдузи порлаб турган Абдусаттор Эшонқулов совет қуроли ҳақида, ўзбек жангчиларининг инсоният душмани — фашизмга қарши олиб борган ҳаёт-мамот жанглари тўғрисида сўзлаб, йигитларни жанговар анъаналарга содиқ бўлишга чақиради.

Қуролли Кучлар сафига отланган йигитлар ота-боболарнинг жанговар ишларига содиқ бўлишлари, Ватанимизнинг қайси чеккасида, қайси шаҳрида бўлмасин ўз йигитлик бурчларини шараф билан ўташга, ҳарбий ва сиёсий билимларни қунт билан ўзлаштиришга сўз берадилар.

Фурсат топиб, республика ҳарбий комиссари Карим Каримов билан суҳбатлашамиз. Генерал армияга чақирилувчи ёшлар ҳақида қисқа ва лўнда маълумот беради.

Йигитларнинг аксарияти меҳнатда ва спортда чиниққан ёшлардир. Масалан Тоҳиржон Қосимжоновни олиб кўрайлик. У 13-қурилиш бошқармасининг абжир ғишт терувчиси, спортни жон-дилидан севади, армияга чақирилмасданоқ ўзини жисмоний жиҳатдан тоблаган.

Бундай илиқ гапларни 29-қурилиш бошқармасининг бўёқчи-сувоқчиси Нуъмон Саъдиев, Тошкент авиация заводи ишчиси Зокир Губайдуллин, Владимир Круглов ва бошқалар ҳақида ҳам айтиш мумкин. Уларнинг ҳар бири бир неча спорт разрядига эгадир. Ўйлаймизки, ҳамшаҳарларимиз уларга «оқ йўл» тилаб қолиш учун бу ерга чиққан ҳамкасблари, ота-оналари, ёру-биродарлари юзини ерга қаратмайдилар, командирларнинг ҳар қандай топшириқларини сўзсиз бажарадилар, қурол-яроғларни пухта эгаллайдилар, намунали аскарлар бўладилар.

Тошкент вокзали. Карнай-сурнайларнинг, гитара ва оркестрнинг шўх садолари бир зум тинмайди. Йигитлар кузатишга чиққан таниш-билишлари билан самимий хайрлашиб, пўлат изларда турган вагонлар томон йўл оладилар.

Я. САЛИМОВ.

Спорт

КАПИТАН ОЛҒА БОШЛАМОҚДА

«Пахтакор» — «Шинник» (Ярославль) учрашувида тошкентлик футболчиларнинг тўп киритиш имкониятлари кўп бўлди. Лекин, ундан фақат икки мартагина фойдаланилди. 25-минутда Абдураимов бурчакдан ошириб берган тўпни Лисаковский боши билан дарвозага йўналтирди. Иккинчи бўлимда команда капитанининг ўзи меҳмонларнинг ҳимоячилари ва дарвозабонини алдаб ўтиб, ҳисобни 2:0 қилди.

«Пахтакор» ветерани Абдураимов ҳозир ўз ҳисобидаги тўплар сонини олтитага етказиб, футбол мерганлари рўйхатида олдинги марраларни эгаллаб турибди.

Стадионда футбол матчидан фойдаланиб ўтказилаётган яхши тадбирлар спорт мухлисларини хурсанд этаётганлигини ҳам таъкидлаш керак. Бутуниттифоқ ва халқаро мусобақаларда муваффақиятли қатнашаётган республикамиз спортчиларини минг-минглаб томошабинлар олдида шарафлаш яхши анъанага айланиб бормоқда. Бу сафар «Пахтакор»га йиғилган томошабинлар халқаро классли спорт мастери унвонига сазовор бўлган классик курашчи Аббос Шодиев ва тренер Тошевни қизғин олқишлашди. Танаффус вақтида талантли тренер Лакизонинг шогирдлари — Ўзбекистон терма командаси акробатлари чиройли машқлар намойиш қилдилар.

31 май куни бўлган бошқа ўйинларда йирик ҳисоблар бир неча бор қайд этилиб, жами 24 марта дарвозалар ишғол қилинди. Бу тур майдон эгаларининг қўли баланд келганлиги билан характерлидир. Шуни айтиш кифояки, меҳмонлар 20 имкониятдан учтагина очкони қўлга киритишди. Тожикистон футболчилари кетма-кет олтинчи ғалабага эришдилар. Улар бу сафар «Металлист»ни 1:0 ҳисобида енгиб, кейинги 6 турда 12 очкони қўлга киритдилар. Чет эл сафаридан қайтган «Черноморец» «Металлург»ни 3:1 ҳисобида мағлуб қилди. Донецкнинг «Шахтёр» коллективи мустаҳкам ҳимояси билан машҳур бўлиб келаётган «Звезда» дарвозасига иккита жавобсиз тўп киритди. Турнир пешқадами «Торпедо» эса Свердловск футболчиларини 3:0 ҳисобида енгди. Шу ҳисоб «Кривбасс» — «Нистру» ўйинида ҳам такрорланди. «Автомобилист» Қарағанда кончиларини 4:1 ҳисобида ютди. 20 коллектив ичида ҳамон мағлубиятсиз келаётган «Крылья Советов» Оржоникидзе шаҳрида «Спартак»дан 1 очко олди. Сўнгги ўринда турган «Текстильщик» ҳали ғалабага эришганича йўқ. Лекин, унинг Ашхободда «Строитель» билан 1:1 ҳисобида дуранг қилиши ҳам чакки эмас. Шу ҳисоб «Олға» — «Динамо» баҳсида ҳам қайд қилинди. Шуни айтиш керакки, бу ҳисоб фрунзеликлар учун одат тусига кириб қолди. «Олға» еттита дурангдан бештасини шундай якунлади. Турнир жадвалида командалар қуйидагича жойлашишди.

КОМАНДАЛАР	Ў	Т	О
Торпедо К.	10	17—5	15
Шахтер Д.	11	15—5	15
Пахтакор	11	12—8	15
Помир	11	11—10	15
Черноморец	9	19—9	12
Автомобилист	10	14—8	12
Звезда	10	8—5	12
Шинник	11	10—10	12
Спартак О.	11	14—14	12
Кр. Советов	10	10—9	11
Металлист	11	12—13	10
Шахтер Қ.	10	9—11	10
Олға	11	9—8	9
Кривбасс	10	12—16	9
Металлург	10	12—13	8
Динамо	10	8—12	7
Строитель	11	11—21	7
Нистру	9	4—12	6
Уралмаш	10	9—15	5
Текстильщик	10	7—19	4

4 июнда навбатдаги тур мусобақалари бўлади.

С. МУСАЕВ.

Осиё ва Африка мамлакатлари Тошкент-72 кинофестивали

ФЕСТИВАЛЬ ҲАҚИДА ФИЛЬМ

Ҳозирги кунда бутун жаҳон диққати Тошкентга қаратилган. Чунки серқуёш республикамиз пойтахтида Осиё ва Африка мамлакатлари II халқаро кинофестивали давом этмоқда. Бу улкан анжуманга Осиё ва Африка мамлакатлари киносанъаткорлари билан бирга Европа мамлакатларидан ҳам вакиллар келишган. Шаҳримиз кўчаларини тўлдириб қанча-дан-қанча чет эллик кинематографистлар, журналистлар юришибди. Пойтахтимиз кинотеатрлари қучоғи томошабинлар билан гавжум. Қаёққа қараманг қизил алвонлар: тинчлик, биродарлик, дўстлик шиорлари. Байрам. Ҳа, ҳақиқатан ҳам киноанжумани киносанъати байрамига айланиб кетди.

Ўз-ўзидан кўриниб турибдики, ана шу шодиёна кунларни кенг киноихлосмандлар оммаси кўргиси келади, анча вақтлар ўтгач бу кунларни яна эслагиси, қайта кўз олдига келтиргиси келади. Шунинг учун ўзбек ҳужжатли ва илмий-оммабоп фильмлар студияси ижодий коллективи Осиё ва Африка мамлакатлари Тошкент II халқаро кинофестивали ҳақида икки қисмдан иборат фильм яратмоқда. Улар суратга олаётган ленталарга Тошкентнинг бугунги шодиёна кунлари адабий муҳрланмоқда. Фильмда икки буюк қитъа кинематографистлари анжуманига тайёргарлик ишлари, фестиваль ташкилий комитети ва коллективининг иш фаолиятлари ва ниҳоят улкан анжуман кунлари ҳақида ҳикоя қилинади.

Фильм А. Гудин ва З. Собитовлар сценарийси асосида режиссёр З. Собитов ва операторлардан Т. Нодиров, А. Каримов, К. Хасанов ҳамда студиянинг бошқа хизматчилари томонидан яратилади.

ДЎСТЛИК, БИРОДАРЛИК

Осиё ва Африка мамлакатлари II халқаро Тошкент фестивали ҳозирги замон кинематографиясининг чинакам кўригига айланди. Ҳақиқатдан ҳам Тошкентга йиғилган кинематографчилар жаҳон киносанъатининг янги ютуқлари ҳақида жуда кўп маълумотлар олдилар. Жаҳон кино санъатининг ҳозирги замон тараққиёти тенденциялари билан танишдилар. Жуда кўп маданий, сиёсий илмий анжуманларга макон бўлган Тошкент фестиваль меҳмонларини ўзбек халқига хос анъанавий меҳмондўстлик билан кутиб олди. Энг яхши кинотеатрларда, жумладан, Санъат саройи, «Билим»уйи, «Спутник»нинг ёпиқ ва мовий залларида фестивалнинг расмий-бадиий, қисқа метражли фильмлари намойиш этилди. 15 Совет Социалистик республикалар Иттифоқида ишланган фильмлар «Тенг ҳуқуқлилар» кинофестивали ўтказилди. Бу расмий кўрикларда фестивалда қатнашган жамики мамлакатларнинг асарлари намойишдан ўтди. Фестиваль доираси кенгайиб, жаҳоннинг ҳамма бурчакларида яратилган диққатга сазовор ҳар бир фильмни кўриш мумкин бўлди. Бу фильмлар ўзларининг бадиий, ғоявий ва техник даражалари ҳар хил бўлса-да, уларда ривожланиб бораётган халқларнинг ҳаёти, энди мустақилликка эришган мамлакатларнинг кураши, орзу-умидлари акс этган.

Тошкент киноанжумани ҳамкор санъаткорларнинг юраклар ни очиб гаплашадиган, ўз фильмлари ҳақида очиқ фикр ва баҳоларни эшита оладиган, бир-бирларидан маҳорат сирларини ўргана оладиган мактаб бўлди. Унда ҳамма тенг, бунда буржуа арбоблари ўтказадиган фестиваллардагидек рақобат кураши йўқ. Ҳар бир фильм ўзининг ҳаққоний баҳосини топади. Фестивалда қатнашган фильмларга бугун СССРдаги оммавий ижодий ташкилотларнинг диплом ва совринлари берилади. Меҳмонлар Тошкент фестивалидан ниҳоятда мамнун, айниқса Тошкентнинг меҳмондўст, самимий халқидан, Самарқанд, Бухоронинг беқиёс жамолидан, Фарғона ва Мирзачўлнинг меҳнаткашларидан ҳайратга тушдилар. «Ўзбекфильм» киностудиясидаги учрашув Африка киночиларининг ёдидан бир умр чиқмайди. Ўзбек киночилари уларга ўз студияларини, фильмларини кўрсатдилар. Ҳамкасбларининг фильмлари ҳақида илмий, ижодий баҳслар ўтказдилар

Фестивалга келган барча мамлакат вакиллари фестиваль, Тошкент, ўзбек халқи ва умуман советлар мамлакатидан мамнун эканликларини ва ниҳоят катта таассурот олганликларини айтдилар.

Бугун фестивалга якун ясалади. Тошкент уларни кузатар экан, янги фестиваль учрашувигача сиҳат-саломатлик ва йўллари бехатар бўлишини тилайди.

М. ЯҲЕЕВ.

Суратда: Шри Ланка республикасидан келган фестиваль қатнашчилари газета-журнал киоскаси ёнида фестиваль ҳақидаги газета материаллари билан танишмоқдалар.
А. АБАЛЯН фотоси.

СЕРМАЗМУН УМР

Яқинда Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат институтининг мажлислар зали профессор-ўқитувчилар, студентлар ва турли ташкилотлардан келган меҳмонлар билан тўлди. Улар пахтани дастлабки ишлаш кафедрасининг мудири, доцент Ғаффор Жабборовнинг туғилганига 60 йил, илмий педагогик фаолиятининг 40 йиллигини нишонлаш учун ташриф буюрган эдилар.

У 1935 йили институтни битириб, ёшларга чизма геометриядан дарс бера бошлади. Сўнг пахтани дастлабки ишлаш кафедрасида ишлади. 1940 йилда кандидатлик диссертациясини ҳимоя қилиб, пахта толаси сифатини яхшилаш, машинада терилган пахтани қайта ишлашнинг технологик жараёнини белгилашда у муносиб улуш қўшди.

Ғ. Жабборов дарслик ва қўлланмалар яратган олим ва мураббий ҳамдир. «Пахтани дастлабки ишлаш корхонасининг иқтисоди, ишни ташкил этиш ва планлаштириш» китобининг муаллифи, рус олимларидан В. С. Федоров, В. А. Левкович, А. Т. Бутуринлар асарларининг таржимони сифатида ҳам танилган. Бу педагог институт жамоат ишларида фаол иштирок этмоқда.

Қ. МАЛИКОВ.

ПИОНЕР ЛАГЕРЛАРИ КУТМОҚДА

Тоғлар қўйнида болалар горнининг акс-садоси эшитила бошлади. Бўстонлиқдаги пионер лагерлари болалар ва мактаб ўқувчиларини кутиб олмоқда. Бу йил тоғдаги пионер лагерларини ободонлаштириш, мавсумга шайлашда Чирчиқ шаҳрининг саноат корхоналари, комсомол ёшлари актив иштирок қилишди. Айниқса, Оқтош қишлоғидаги «Химик» пионер лагери кўркам тусга кирди. У ерда Чирчиқ химикларининг фарзандларидан ташқари Тошкент, Олмалиқ, Янгийўл ва бошқа шаҳарларнинг кимёгарлари ўғил-қизлари ҳам дам олади. Тоғлар қўйнидаги 12 та пионер лагерида ёз давомида жами 16 минг пионер ва ўқувчилар каникулларини кўнгилли ўтказади.

С. ТИТОВ.

Ўт ўчирувчиларга мукофотлар

Чирчиқ электрохимия комбинатининг ёнғинга қарши командалари намунали ишлайди. Улар мамлакатимиз химия корхоналари командалари ўртасида мусобақада яхши натижаларга эришиб келмоқда. Социалистик мулкни ёнғиндан сақлашдаги муваффақиятлари учун Чирчиқ электрохимия комбинатининг командасига биринчи ўрин ва кўчма Қизил байроқ берилди.

Ўт ўчирувчилардан тўрт киши «Химия саноати аълочиси» фахрий значоклари билан ҳам тақдирланди. Булар бўлинма командирлари В. Исматов ва Я. Приходко, қоровуллар бошлиғи Ф. Куриний, ўт ўчириш командаси бошлиғининг ўринбосари У. Бобожоновлардир. Комбинат касаба союз комитети ва маъмурияти уларга қимматбаҳо мукофотлар ҳам топширди.

Т. СИХАРУЛИДЗЕ.

ЯНГИ МАДАНИЯТ БОҒИ

Истироҳат боғида янгидан ишга туширилган кафе-ресторан ва ошхоналар хўрандалар билан гавжум. Боғнинг нариги чеккасидаги чойхонада эса нуроний оталар, кекса ишчилар чой устида бир-бирлари билан ширин суҳбат қуриб ўтиришибди. Радиодан таралаётган шўх куй садолари истироҳат боғига ажиб бир файз таратиб турарди. Боғнинг шарқ томонида жажжи ўғил-қизларнинг шўх-беғубор кулгилари эшитилиб турибди. Бу ерда болалар аттракцион ўйини бор экан.

Кечирасиз, ҳурматли газетхон, биз таърифлаётган бу истироҳат боғи ҳозирча Бекобод шаҳар архитекторларининг лойиҳасида. Шаҳар бош архитектори Исоқ Ҳабибраҳмонов ва архитектор Маҳкам Юсупов ўртоқлар лойиҳасида яратилган бу боғ яқин ўртада аҳолини ўз бағрига чорлайди.

Шаҳар аҳолиси хашар йўли билан истироҳат боғи қурилишига енг шимаришди. Қурилиш кун сайин қизғин тус оляпти. Шаҳарнинг эртанги файзи, кўрки ва маданияти бўлиб қоладиган бу истироҳат боғининг яратилишида саноат корхоналари, қурилиш, транспорт ташкилотлари ҳамда комсомол ёшлар актив иштирок этишмоқда.

С. БОЙМУРОДОВ,

БИР ГУЛНИНГ ТАРИХИ

ТАБИАТ ОЛАМИДА

Чиннигул... Дала ва яйловларимизда бу гулни учратгансиз, албатта. Узун навдали пушти ранг чиннигул одатда офтобли жойда қуруқ тупроқда ўсади. Илдизи тупроқ юзасида ёйилиб туради, сал ёмғир бўлса бас, ўсаверади, бошқа сувни талаб қилмайди. Хуллас, камтарин, камсуқум гул бу.

Чиннигулнинг ўзига яраша тарихи бор. Негаки, кишилар қадимдан бу гулни севиб, у ҳақда афсоналар тўқиганлар. Афсона эса шунчаки беҳуда айтилмайди. Айтайлик, қадимий юнонларда чиннигул бош худо Зевснинг гули деб қадрланган.

Бошқа бир афсонада шундай дейилади:

Ов худоси Диана бир куни ўрмондан қуруқ қайтаркан, беҳосдан подаси олдида най чалиб ўтирган бир болани кўриб қолади. «Бутун овимни сен найинг билан қўрқитиб юборган экансан-да» деб болага дағдаға қилади Диана ва қаҳр устида бечора боланинг кўзларини ўйиб олади. Кейин ўзига келиб, ёвуз гуноҳ қилганлигини кўради ва афсус-надомат чекиб, бегуноҳ қурбоннинг кўзларини сўқмоқ устига беҳосдан ташлаб юборади. Шу заҳотиёқ шу жойда, ўтлар орасида иккита чиройли гул — чиннигул пайдо бўлади...

Ўрта асрларда чиннигул яна бир ҳислати учун эъзозланади. XIII асрдаги сўнгги салб юришларидан бирида Людовик IX бошлиқ лашкарлар Тунис шаҳрини узоқ қамал қилиб туришганида вабо касали тарқалади. Ёвуз касаллик туфайли рицарлар қўшини тез камая боради. Аммо, чора топилмайди. Доривор ўтларнинг ҳислатларини яхши билган қирол бир куни ўз қўрғони яқинидаги нам чиқмайдиган тошлоқ бир жойда қондек қипқизил гулли ўсимликни топиб олади. Шундай гуллардан бир неча ўнтасини йиғиб, вабо теккан аскарларни даволай бошлайди. Буни қарангки, чиннигул туфайли ўлимга маҳкум этилган кишилар тузалиб кетадилар. Вабо эпидемияси шу гул сабабли чекинади.

Шу-шу чиннигул Францияда энг севимли гул бўлиб қолади. Урушга ўз йигитларини жўнатган қизлар хайрлашув чоғида тумор сифатида чиннигул ҳадя қилишган. Наполеон «Фахрий легион» орденини таъсис қилганида ҳам бу олий нишон лентасининг ранги учун чиннигул рангини танлаган.

Инглизлар орасида чиннигул XVI асрдан бошлаб расм бўлган Буюк Шекспир, Чосер ва Мильтон асарларида бу гул ҳақида ажойиб сатрларни ўқиш мумкин. Олий табақага мансуб ходимлар эса чиннигулдан шода-шода маржонлар ясашган.

Бельгияда эса чиннигул камбағал кишилар турмушини безаган. Айниқса, кўмир кончилари бу гулни қадрлашарди. Ота-оналар турмушга чиқаётган қизларига чиннигул ҳадя қилиш билан ўз ризоликларини изҳор этишган. Италияда ҳам чиннигул меҳр-муҳаббат тимсолидир. Деҳқон қизлар ўз сочларига бу гулни тақиб, сайрга чиқишган. Испанияда эса кўйлакдаги қайтарма ёқанинг орқа тарафига тақилган чиннигул рангига қараб, йигит ўз ёрининг қайси вақтда учрашувга чиқишини билиб олган.

1848 йилги Европадаги революцион воқеалардан сўнг чиннигул озодлик учун курашда жонини фидо қилганлар ҳақидаги хотира белгиси бўлиб қолди. Революцион Россияда ҳам айниқса, Май байрами кунларида чиннигул революция рамзи бўлган.

Ҳа, бу оддий гул шунчалар узоқ тарихга эга.

Редактор
А. ИСМОИЛОВ.

Реклама ва эълонлар

ТВ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

12.30 дан — **Москва кўрсатади. ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ**

16.55 — **Кўрсатувлар программаси.**

Рус тилида: 17.00—ОСИЁ ВА АФРИКА МАМЛАКАТЛАРИ ИККИНЧИ ХАЛҚАРО ТОШКЕНТ КИНОФЕСТИВАЛИНИНГ ТАНТАНАЛИ ЁПИЛИШИ. Охирида Ўзбекистон санъат усталарининг концерти. Санъат саройидан олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида «Аҳборот» информацион программаси. 19.30 — **«Истеъдод». Б. ЗИНАТУЛЛИНАнинг ижодий портрети.**

Ўзбек тилида: 20.10 — **«Аҳборот»** информацион программаси, 20.25 — **«Фош этиш»** (бадиий фильм), 21.45 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун. **«Июнь—ҳал қилувчи ой»**, 22.30 — СССР ташкил топган куннинг 50 йиллиги олдидан. **«Коммунист»** телевизион журнали. 23.10 — **«Улуғбек юлдузи»** (бадиий фильм).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА
18.20 дан — **Москва кўрсатади.**

УЧИНЧИ ПРОГРАММА
ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ
20.00 — **Совет классик музикаси саҳифаларида** (ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.40 — **«Тўлқинда —02»**, 21.10 — **«Барча қирол қўшини»** (телевизион бадиий фильмнинг учинчи серияси).

ТЕАТР

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 3/VI да **Травиата**, 4/VI да **Марварид изловчилар** (кундузи), **Корсар** (кечқурун).

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 2/VI да **Фарғона тонг отгунча**, 3/VI да **Ҳалима**, 4/VI да **Хотинимнинг эри**, 5/VI да **Тошболта ошиқ.**

КИНО

ҚИШКИ БИНОДА
Ота — «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ», «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).
Ниқобли исёнчи — «ЎЗБЕКИСТОН» (кундуз ва кечқурун).
Икки кунлик мўъжиза — ҲАМЗА номли (кундуз ва кечқурун).

ЁЗГИ БИНОДА
Ота — «ХИВА».

13 июнь кундуз соат 2 да Низомий номли Тошкент Давлат Педагогика институтининг илмий даражалар берувчи илмий совет кенгаши (Педагогика кўчаси, 103-уй, акт зали) да педагогика фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

Ф. С. Ҳамралиева: «Ўрта мактаб физика курсида қаттиқ жисмларнинг электр ўтказувчанлигини ва электрон эмиссияни квант тушунчалари асосида ўрганиш» деган темада.

И. М. Гайсинская: «Ўрта мактаб математика курсида эҳтимоллик назарияси элементларини ўқитиш методикасининг баъзи масалалари» деган темада.

Л. Н. Токарева: «Юқори синф ўқувчиларида факультатив машғулотларда чет тилини ўрганишга бўлган қизиқишнинг ривожланиши» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан институт кутубхонасида танишиш мумкин.

14 июнь кундуз соат 2 да Ўзбекистон ССР Фанлар академияси химия ва химиявий технология бўйича бирлашган илмий совет кенгаши (Черданцев кўчаси, 19-уй)да химия фанлари кандидати илмий даражасини олиш учун

С. Ш. Отаметова: «Акрилонитрил асосида полимерлар ва унинг сополимерларини температура таъсирида ўзгариши» деган темада.

И. А. Борухов: «Азотли фосфорли ўғит таркибига кирувчи, магнийнинг нитрат, фосфат ва сульфат тузларини химиявий ва физикхимиявий ўрганиш» деган темада

ДИССЕРТАЦИЯ ЁҚЛАЙДИЛАР

Диссертациялар билан академия кутубхонаси (А. Тўқаев кўчаси, 1-уй)да танишиш мумкин.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

ИНДЕКС 64697. Р 04242 Б. 1763.